

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

27.10.2015 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

Нова Телевизия

✓ Бюджет 2016 е готов: Финансовото министерство публикува за обсъждане разчетите за догодина и прогнозите до 2018-та

Репортаж в новините с участието на г-н Добрин Иванов – изпълнителен директор на АИКБ

Бюджет 2016 е готов. Финансовото министерство публикува за обсъждане разчетите за догодина и прогнозите до 2018 г. Минималната заплата ще стане 420 лв. от януари, както беше заложено и в досегашните прогнози на кабинета. Запазват се вноските за пенсии и здраве.

От първи юли пенсиите се увеличават по швейцарското правило с 2,5 на сто.

През 2016 в хазната е заложено да влязат 20 млрд. 593 млн. лв.

В разходите са заложени 70 млн. лв. за бедствия, 2 млрд. лв. за общините и почти милиард и 70 млн. лв. за Здравната каса.

"Виждаме един провал в опитите на правителството да съкрати разходите за персонал", коментира Десислава Николова от Института за пазарна икономика.

Тази година - с дефицит на ръба, догодина - със смели очаквания - с два милиарда повече приходи и два милиарда повече разходи. И растеж от 2,1%.

Разчетите за 2016 г. залагат увеличаване на пенсиите по швейцарското правило с 2,5 на сто от първи юли, запазване на данъците и осигуровките. И повишаване на заплатите. /колаж/ От 1 януари минималната заплата става 420 лв., вместо досегашните 380. И през следващите две години ще се задържи на 460 лв.

Видеото може да видите [тук](#).

Важни обществено-икономически и политически теми

Вестник 24 часа

✓ 2016 г.: 0,8% инфлация, индексират пенсиите с 2,5 на сто

Ръст от 2,1%, бюджетен дефицит от 2%, 0,8% инфлация. Това е записано в проекта за бюджет 2016, обявен от финансовото министерство за обсъждане. От есенната прогноза, която придружава документа, става ясно, че ръстът ще се ускорява до 2,5 и 2,7% съответно през 2017 и 2018 г. Дефицитът пък ще намалява до 1,4% и 1% до 2018 г. Инфлацията ще се ускори - до 1 и 1,9% през следващите 2 години.

Макрорамката предвижда още свиване на безработицата от сегашните 9,9 до 9,1%, 1,3% ръст на потреблението, намаляващ ръст на износа - от очакваните 8% за 2015 г. до 4,6% за 2016 г.

Максималният размер на държавния дълг ще е до 26,6 млрд. лева, което означава, че през 2016 г. можем да поемем нови задължения до 5,3 млрд. лева. Бюджетът е разчетен при ръст на минималната заплата до 420 лв. на 1 януари 2016 г., до 460 лв. на 1 януари 2017 г. и запазване на този размер и през 2018 г. Държавата ще плаща месечно по 37 лв. за първо дете, по 85 лв. за две деца, по 130 лв. за три, 140 лв. за четири и по 20 лв. за всяко следващо дете. За близнаци месечната помощ остава по 75 лв. Без промяна са и еднократните помощи при раждане 250 лв. за първо, 600 лв. за второ, 300 лв. за трето и по 200 лв. за всяко следващо.

На 1 юли 2016 г. пенсиите ще бъдат индексирани с 2, 5%, с 2,7% през 2017 г. и с 2,8% на 1 юли 2018 г. За първи път от юли 2017 г. корекцията ще отчита и преизчисляването на тежестта на всяка година трудов стаж. С 5% от догодина ще се вдига частта от минималния осигурителен доход върху който държавата плаща здравни вноски на чиновници, и ще расте, докато стигне до максималния доход.

В данъчните закони са залегнали само промени в акцизните ставки за цигари и горива, които вече са одобрени в парламента на първо четене. За 2016 г. специфичният акциз на цигарите се намалява от 101 лв. на 70 лв. за 1000 къса, а пропорционалният става 38% вместо 23%.

Пропан-бутанът и дизелът, ако се ползват за отопление вече ще се облагат с 645 лв. за 1000 литра, вместо сегашните 50 лв. Още 388 млн. лв. за министерства

387,8 млн. лв. от бюджета за 2015 г. да се разпределят между ведомства, предвижда финансовият министър. С тях ще се изплатят основно заплати и обезщетения при пенсиониране. Най-много са заделени за МВР - 180 млн., МО ще вземе 57 млн., като от тях трябва да плати и доставката на две фрегати от Белгия. Допълнителни 3,2 млн. лв. ще има за НСО, а за служба ДАТО - 500 000. На МС ще се дадат допълнително 2 млн. лв., а на МВНР - 7 млн. лв.

Правосъдното министерство ще получи още 19, 2 млн. лв., здравното - 2 млн., а в туризма - 400 000 лв. Транспортното министерство ще вземе 1, 4 млн., икономическото само 200 000 лв., а това на енергетиката - 600 000 лв.

Два фонда също ще получа допълнителни средства. "Земеделие" ще разполага с до 370 млн. лв., за да се разплати по селската програма, а Националният фонд към финансите със 124 млн. за да покрие извършени разходи.

Вестник Труд

✓ Бюджет 2016 - 5,3 млрд. лева нов дълг

Ден след първия тур на местните избори финансовото министерство публикува проекта за бюджет 2016. Според него догодина ще бъде поет нов дълг в размер до 5,3 млрд. лв. От тях до 3,9 млрд. лв. могат да бъдат взети по линия на споразумението за дилърство с четири банки, което беше сключено миналата година. Парите ще са необходими за рефинансиране на стари задължения и за финансиране на бюджетния дефицит, мотивираха се от ведомството на Владислав Горанов. Таванът на държавния дълг обаче не трябва да превишава 26,6 млрд. лв., което е 30,1% от очаквания за 2016 г. БВП.

Според проектобюджета и 3-годишната прогноза на Министерството на финансите, която също беше публикувана вчера, икономиката на България ще нарасне с 2,1% догодина и брутният вътрешен продукт (БВП) ще достигне 88,28 млрд. лв. Прогнозата за ръста на икономиката се различава леко от данните, обявени преди месец от ведомството, в есенната макроикономическа прогноза на ведомството. Тогава в нея беше заложено увеличение на БВП от 2,3%.

Експертите от финансовото министерство обаче очакват добро развитие на икономиката през следващите години. Според 3-годишния план ръстът на БВП ще достигне 2,7 на сто през 2018 г. Двигател на растежа ще бъде вътрешното търсене, прогнозира от Министерството на финансите. Очаква се догодина темпът на нарастване на потреблението да се ускори до 1,3%.

Според прогнозите обаче през следващата година растежът на инвестициите ще се забави. Причината е стартът на европроектите по новата финансова рамка до 2020 г. и необходимото време за техническото им оформяне, отчитат от финансовото министерство.

На пазара на труда също се прогнозира оживление заради възстановяването на вътрешното търсене. Например безработицата догодина ще се понижи до 9,1% от сегашното ниво от 9,9 на сто. През 2017 и 2018 г. се очаква тя да достигне дори още по-ниски стойности от съответно 8,5 и 8%.

Доходите на работниците от труд също ще се увеличават. За следващата година се очаква ръст на заплатите с 3,6 на сто. Очаква се още догодина инфлацията да се ускори до 0,5%. През 2017 г. и 2018 г. тя ще бъде съответно 1 и 1,9%. От финансовото министерство посочват още, че планираното увеличение на акциза на цигарите ще има слабо влияние върху общото увеличение на инфлацията.

Според средносрочната бюджетна прогноза България няма да има балансиран бюджет до 2018 г. Като се има предвид предложената актуализация, дефицитът през тази година ще бъде 3,3%, а за следващата се очаква да бъде 2 на сто. За 2017 г. и 2018 г. той ще е съответно - 1,4 и 1%.

Дефицитът трябва да бъде намален с по-голяма стъпка догодина. Причината е, че се очакват близо 1,35 млрд. лв. повече приходи в бюджета спрямо актуализираната прогноза за 2015 г. В същото време се очаква разходите да се увеличат едва с 271,3 млн. лв. Така заложеният дефицит за 2016 г. е 2 на сто.

След изборите Горанов развърза кесията

Въпреки уверенията на финансовия министър Владислав Горанов, че не се налага актуализация на държавния бюджет за 2015 г., той все пак ще бъде променен. Приходите ще бъдат завишени с 832,76 млн. лв., а разходите - с 882,50 млн. лв. Актуализацията се отразява и на предвидените приходи и разходи по консолидираната фискална програма. По нея приходите се увеличават с 1,3 млрд. лв. спрямо предварителните разчети за 2015 г. до 31,6 млрд. лв. Разходите също нарастват с 1,7 млрд. лв. до 34,5 млрд. лв. Това води до увеличение на бюджетния дефицит на 3,3% от БВП, при заложен 3% в момента.

Промяната се предлага чрез преходните и заключителните разпоредби към законопроекта на новия държавен бюджет за 2016 г.

Актуализацията се налага заради изтичането на първия програмен период за усвояването на еврофондовете и необходимостта да се осигурят повече средства за национално съфинансиране на проектите. Освен това повечето

министерства не успявали да се вмести в заложените тавани на разходите за персонал, обясниха от финансовото министерство.

Общо 387,8 млн. лв. от цялото увеличение на разходите е предвидено за 13 министерства и държавни структури. Най-много средства допълнително ще получи МВР - 180 млн. лв., а Министерството на отбраната взема още 57,2 млн. лв. И двете ведомства ще използват по-голямата част от средствата за покриването на разходите за персонал. Още средства получава Министерският съвет, а също и министерствата на външните работи, правосъдието, здравеопазването, туризма, земеделието и транспорта.

Отделно от харчовете за министерствата с 494,7 млн. лв. се увеличават разходите по сметката за средствата от ЕС. От тях 370,7 млн. лв. се пренасочват към фонд „Земеделие“, а 124 млн. лв. - към Националния фонд към финансовото министерство.

Според доклад на аграрния министър Десислава Танева общо 1,41 млрд. лв. трябва да бъдат разплатени по проекти на земеделците по изтичащата програма за селските райони до Нова година.

Пенсиите ще растат с по 9 лв. на година

В следващите три години пенсиите ще се увеличават средно с по около 9 лв., като това ще става от 1 юли на съответната година. През 2016 г. увеличението ще е с 2,5%, през 2017 г. - с 2,7%, а през 2018 г. - с 2,8%. Таванът на пенсиите ще остане 910 лв. до края на 2018 г., според актуализираната средносрочна бюджетна прогноза (2016-2018 г.).

От 2017 г. увеличението няма да е по швейцарското правило (сбор от 50% от ръста на средния осигурителен доход и 50% от инфлацията), а по нова формула. Всички пенсии (и нови, и стари) ще се преизчисляват, като се повишава стойността на всяка година осигурителен стаж. От 1 юли 2017 г. коефициентът ще се повиши от сегашните 1,1 на 1,130, а от 1 юли 2018 г. от 1,130 на 1,161.

Семействата, които получават детски добавки, пък ще се увеличат с около 10 000 догодина, ако бъде прието предложението от 1 юли 2016 г. помощта да се получава от домакинства с до 400 лв. доход на човек. Сега прагът е 350 лв. В момента около 500 000 семейства вземат добавки за близо 780 000 деца. Увеличава се и еднократната помощ при раждане на трето дете. Сега тя е 200 лв., а от 2016 г. ще стане 300 лв. От догодина ще се въведе и еднократна помощ при осиновяване, която ще е 250 лв.

Вдигат се заплатите на учителите

По-високи заплати ще получат догодина учителите и непедагогическият персонал в училищата. Повишението е записано в проектобюджета за догодина и за целта са заложили 80 млн. лева. Стандартът за издръжка на ученик, на база на който се формират възнагажденията в системата, се увеличава на 5,7 на сто.

Колко точно ще получи всеки един работещ в образованието ще се реши днес на отраслов съвет. Идеята е не всеки учител да вземе един и същи процент към заплатата си, а да има деференциран подход, като хората с минимални заплати да вземат по-голям процент.

Проектобюджетът предвижда още пълно финансиране на целодневната организация в училищата, включително и за 6-и клас. За целта се отпускат 122 млн. лв. За първи път за сметка на държавния бюджет ще се изплащат обезщетенията на учителите от детските градини. Сега това ставаше през сметките на градините.

Голяма промяна ще има за висшите училища - с 20 на сто се намалява субсидията за професионалните направления, които са показали незадоволителни резултати в качеството на обучението и липса на връзка с пазара на труда. 28,9% повече има за педагогическите науки, природните, математиката, информатиката, техническите науки, аграрните науки и ветеринарната медицина.

Армия и МВР със скромни ръст

Вътрешното министерство ще получи догодина с 80,2 млн. лв. повече, отколкото е бил бюджетът му през 2015 г. В сметката обаче не е включена предлаганата актуализация на бюджет 2015, с която ведомството получава допълнителни 180 млн. лв.

Догодина са заложили 1 милиард и 111 милиона лева разходи в МВР. От тях за „Персонал“ са 999 664 000 лв., което надхвърля с 63,8 млн. лв. средствата за заплати, извънреден труд и обезщетения на полицаите през тази година преди актуализацията.

Министерството на отбраната ще получи около 5 млн. лв. повече в бюджета си за 2016 г. - 959 млн. лв. Само преди няколко седмици Министерският съвет прие да поддържа по-високо ниво на бюджета за отбрана през следващите години, като до 2020 г. се достигне до 2% от БВП. За 2016 г. правителството обещаваше бюджетът да бъде на нивото от 2014 г., когато армията получи 1,02 млрд. лв.

Държавата чака 600 млн. лв. от летище София

През 2016 г. държавата ще даде на концесия летище София, като очаква да получи еднократно 600 млн. лв. концесионна такса. Това е записано в актуализираната 3-годишна бюджетна прогноза.

Сумата не е включена в приходната част на бюджета за догодина, тъй като няма гаранции, че сделката ще се случи. Концесиониране на столичното летище е предвидено в дългосрочната транспортна стратегия на България, но към момента все още се изготвят само анализи - технически, правен, финансов и екологичен. Те се пишат от четири фирми, избрани с обществена поръчка от транспортното министерство през лятото на 2015 г. Те трябва да са готови с анализите си към средата на ноември 2015 г. За обявяване на самата концесионна процедура трябва решение на Министерския съвет, а изборът на концесионер ще трае минимум 5 месеца, и то ако няма обжалване.

Авторите на актуализираната бюджетна прогноза са написали само, че плащането на поне 600 млн. лв. еднократна концесионна такса ще бъде задължително условие за влизане в сила на договора с победителя в надпреварата.

✓ Новата версия на бюджет 2015: По-голям дефицит заради още разходи

Повече пари са предвидени за плащания по европроекти и за заплати в силовите министерства

Бюджетът за 2015 г. ще бъде актуализиран, за да бъдат разпределени около 830 млн. лв. от по-доброто изпълнение на приходите през тази година. Финансовото министерство обаче няма да използва парите, за да намали дефицита, а за да раздаде допълнителни средства на министерствата и за финансиране на проекти по европейските фондове. Така бюджетният дефицит не само няма да се свие, но и ще се увеличи с 50 млн. лв. Минусът на касова основа през 2015 г. ще достигне 3.3% от БВП, но според Министерството на финансите това не е проблем, тъй като на начислена основа (показателят се следи от Брюксел) той ще остане в рамките на 3% и няма да се нарушат Маастрихтските критерии. Те са важни за кандидатстването на България за чакалнята на еврозоната.

"Чисто счетоводно не е проблем. Генералният проблем обаче е, че след като почти цяла година бюджетът е на излишък, накрая ще се окажем дори с по-голям дефицит от предварително заложения", коментира Петър Ганев от Института за пазарна икономика (ИПИ).

Нужда от пари

Планът за тази година беше всички министерства да свият бюджетите си за заплати с 10%. Данните към края на август показваха, че разходите са ограничени с едва 0.7%.

Обяснението на МФ за необходимостта да се направят още разходи, което пък да вдигне дефицита над планираното, е, че има нужда от пари за осъществяването на европейските проекти и усвояването на еврофондовете. В това има смисъл. Необясним обаче е отказът както на финансовия министър, така и на неговите колеги да свият разходите във ведомствата. Вижда се, че въпреки заплахата министър Владислав Горанов не предлага законодателни промени, с които да премести част от служителите в МВР, които не попадат в най-рисковите категории, от първа в трета категория труд и да се осигуряват по Закона за държавния служител. Подобни промени не предложи и вътрешният министър Румяна Бъчварова.

Така за поредна година МВР ще получи допълнителни пари, без те да са били заложили в бюджета преди това. Актуализацията предвижда силовото ведомство да получи общо 180 млн. лв., като 120 от тях са за персонал. През 2014 г. министерството получи 125 млн. лв. за плащане на увеличените заплати.

Министерството на отбраната ще получи общо 57 млн. лв. (от които 48 млн. лв. за персонал). Към тях можем да прибавим и 19 млн. лв. за персонал в Министерството на правосъдието. Над 490 млн. лв. са за плащане по европроекти (т.нар. трансфери към сметките на фондовете, свързани с европейските средства - Националният фонд и Държавен фонд "Земеделие").

Повече приходи

Министерството прави актуализацията с парите от по-добрата събираемост, основно на косвените данъци. С промяната се увеличават приходите с 846 млн. лв., като 720 млн. лв. са от повече данъци. От ДДС се очакват 350 млн. лв. повече от предварително планираното, а от акцизи – 310 млн. лв. Финансовият министър многократно е заявявал, че ще настоява всеки лев от преизпълнението да отиде за намаляване на дефицита, съответно на дълга.

✓ ЕС и Балканите се координират за бежанците

Европейските лидери приеха план за действие, но не предложиха бързо решение на кризата

Европейските лидери се договориха да си сътрудничат за мигрантите, минаващи по балканското трасе, но не предложиха бързо решение за кризата, която заплашва да отнеме още човешки животи с идването на зимата и противопоставянето на европейските страни. На среща в Брюксел в неделя канцлерът на Германия Ангела Меркел и премиерът на Гърция Алексис Ципрас се срещнаха с лидери на 9 страни по пътя от Егейско море към Германия, включително и българския премиер Бойко Борисов. В събота в София Борисов се срещна с румънския и сръбския си колеги, за да обсъдят проблема с бежанците. Тогава той застъпи позицията, че има три сценария за изход от кризата. Първият е да се затворят всички граници, за да се справи ЕС с подслоняването и разпределението на хората, които са вече на територията на съюза. Вторият сценарий е да се подпомогнат Турция, Ливан и Йордания, които да задържат бежанците при тях, а третият е да се предадем.

Пореден план

Разговорите в Брюксел започнаха с бурни взаимни критики между лидерите, съобщава Reuters. В края й 11-те правителства обявиха готовност да работят заедно и предложиха план за действие в 17 точки, който включва лагери за 100 хил. души, половината от които в Гърция, изградени с помощта на ООН.

"Едностранчивите действия могат да предизвикат верижна реакция", се казва в общото изявление, което отразява печално известни факти, след като отделни страни затвориха изборително границите си или извозват хиляди нерегистрирани мигранти до границите си. "Следователно засегнатите страни трябва да разговарят помежду си. Съседите трябва си сътрудничат", продължава текстът.

Според домакина Жан-Клод Юнкер на срещата "ние ясно заявихме, че прехвърлянето на хора към съседите трябва да бъде спряно".

Меркел, чиято подкрепа се топи, откакто отвори границите на Германия за стотици хиляди сирийци, поиска среща едва 10 дни след последната от няколко срещи на върха на ЕС, посветени на мигрантската криза. Тя каза, че трябва спешно да се намери хуманно решение за десетки хиляди души, кръстосващи Балканите в момента.

"Образите от последните няколко дни не са в съответствие с нашите ценности", каза тя пред репортери, след като постигна споразумение с колегите си за предоставяне на покрив, храна и медицински грижи за мигрантите.

"Европа трябва да покаже, че е континент на ценностите, континент на солидарността", допълни тя. Меркел подчерта също, че е нужно да продължат преговорите с Турция, която е основно транзитно трасе към Европа не само за бежанци от Сирия и Ирак, но и за афганистанци и пакистанци, на които ЕС гледа като на нежелани икономически мигранти.

Гърция на фокус

Гръцкият премиер Алексис Ципрас заяви, че е доволен от изхода на срещата. Гърция, която е първата спирка на мигрантите към Европа, беше критикувана, че не спазва задълженията си по шенгенския договор за регистриране на новопристигналите. Участници в срещата споделят пред Reuters, че Ципрас първоначално е отказал идеята Гърция да разшири приемните си центрове за търсещи убежище и да приеме още гранична полиция от Фронтекс (Европейската агенция за контрол на външните граници).

Окончателното споразумение обаче предвижда Гърция да увеличи с 30 хил. до края на годината местата в приемните си центрове. В момента капацитетът им е между 7000 и 10 хил. души. Други 20 хил. души трябва да бъдат приети в частни квартири в страната, а още 50 хил. места трябва да се изградят в другите страни по пътя на западнобалканското трасе.

Словенският премиер Миро Церар, който преди срещата предупреди, че залогът в споразумението е съдбата на самия ЕС, нарече приетия план "стъпка в правилната посока".

Той допълни, че планът на Юнкер за размяна на информация между балканските страни, някои от които са в ЕС, а други дори не са започнали преговори за присъединяване, ще помогне за намаляване на хаоса. "Ако не започнем с конкретни ходове, мисля, че Европа ще започне да се разпада", каза той преди срещата.

Унгарският премиер Виктор Орбан, който затвори границите на страната със Сърбия и Хърватия, също участва. Той е сред най-големите критици на германското предложение за разпределяне на търсещите закрила сред 28-те страни членки на квотен принцип. Според него Европа трябва да се предпази от масова миграция на мюсюлмани.

По-важните точки от плана

- До края на годината се увеличава капацитетът за приемане на мигранти в Гърция до 30 хил. души. UNHCR ще предостави субсидии за наеми и ще създаде семейни програми за най-малко още 20 хил. души.

- Увеличаване капацитета на пропусканите през Западнобалканското трасе и Гърция към Европа от 50 хил. на 100 хил. души.

- До седмица да се разположат 400 полицаи в Словения.

- Да се положат усилия за улесняване връщането на мигранти, които не се нуждаят от международна закрила и да се засили сътрудничеството по репатриране с Афганистан, Бангладеш, Ирак и Пакистан.

- Усилване на европейската морска операция "Посейдон" в Гърция, конкретно с присъствие на Фронтекс в Егейско море и да се усили значително подкрепата на Фронтекс за Гърция при регистриране на мигрантите и взимане на отпечатъци.

- Да се избягва институционалното улесняване в придвижването на мигранти до границите с други държави.

- Създаване на контактни точки, за да се позволи всекидневна размяна на информация по отношение бежанския поток.

- Да се разменя информация за посоките на движение и обема мигранти.

- Влизане в контакт с финансови институции, включително Европейската инвестиционна банка, Европейската банка за възстановяване и развитие, за да осигурят фондове за настаняване на бежанците.

- Да се започнат акции в сътрудничество между полицията и съдебната власт срещу трафика на хора, включително с помощта на Европол и Интерпол за операции в Западните Балкани.

- Да се усили подкрепата на Фронтекс за границата между България и Турция. Да започне нова операция на Фронтекс на външните граници между Гърция и Македония, както и Гърция и Албания. Фокусът върху проверки и регистриране на бежанците, които не са били регистрирани в Гърция.

- Хърватия и Фронтекс да си сътрудничат при засичането на незаконни преминавания на границата, регистрирането и взимането на пръстови отпечатъци.

✓ Централна и Източна Европа са встрани от инвеститорския интерес

Руската криза спъва съживяването на активността в региона

Докато инвеститорската активност по света гони нови рекорди, ситуацията на пазарите в Централна и Източна Европа (ЦИЕ) е значително по-спокойна. Анализите, които включват Русия в обхвата на региона, очаквано показват свиване на активността – така например по данни на EMIS DealWatch за периода януари - септември 2015 г. в региона са сключени общо 1550 сделки по сливания и придобивания в сравнение с 1606 за същия период година по-рано. Общият обем на транзакциите също намалява – до 43.2 млрд. евро на фона на 50.5 млрд. евро за деветмесечието на миналата година.

Несъмнено един от водещите фактори за свитата активност в последните години е руско-украинският конфликт, за който в последния доклад за перспективите пред M&A сектора в Европа от адвокатската кантора CMS прогнозира, че ще продължи да помрачава съживяването на активността в региона. Дори и без включването на Русия в сметките картината остава с по-умерени щрихи. Според данните от шестмесечния "Барометър на сливанията и придобиванията в ЦИЕ" (CSE M&A barometer) на консултантската компания EY през първата половина на 2015 г. броят на сделките по сливания и придобивания (M&A) в региона се е увеличил с едва 2.9% до 647 транзакции. Общият им обем обаче се свива с 10.8%, като анализаторите отбелязват, че зад този спад до голяма степен стои липсата на мегасделки от над 1 млрд. долара за периода, каквито имаше през първото полугодие на 2014 г. в Чехия.

Наблюденията им конкретно за България пък показват, че за разлика от повечето страни в региона, където активността се съживява и броят на сключените сделки расте, на местния пазар те осезаемо намаляват – от 39 за първото полугодие на 2014 г. до 23 за същия период на 2015 г. Общата им стойност също се свива – до около 600 млн. долара при близо 800 млн. през първата половина на 2014 г.

Най-атрактивните държави

За трета поредна година най-голямата част от сделките в региона са реализирани в Турция (155), Полша (117) и Чехия (98), показват данните на EY. Вече традиционно пазарът в региона се доминира от вътрешни за съответната страна сделки – средно 48%, докато транзакциите с участието на чуждестранни инвеститори формират 41%, а останалите 11% са сделки на местни компании зад граница. За България съотношението е съответно 52%, 44% и 4%.

"Това, което е важно, е, че инвеститорите престават да гледат на ЦИЕ като на хомогенен пазар и насочват вниманието си към подобрени пазари като Полша, Чехия или Словакия", коментира Андрю Козловски, управляващ партньор на CMS във Варшава, пред местното издание Warsaw Business Journal.

Държавите, в които участието на чуждестранни инвеститори на пазара е най-осезаемо, са Словакия (68%), Румъния (62%) и Хърватия (56%). За поредна година най-голям е броят на чуждестранните инвеститори в региона, които идват от САЩ, Великобритания, Германия и Австрия, показват още данните на EY.

В основната си част (75%) сделките в региона са били с участието на стратегически инвеститори. За разлика от общата тенденция в България приносът на финансовите инвеститори е далеч по-висок – 43% от транзакциите, което от EY обясняват с увеличавения брой сделки, сключени от страна на фондове за дялови инвестиции и рисковото финансиране.

И най-горещите сектори

Наблюденията на EMIS DealWatch очертават като най-атраکتивен финансовият сектор, следван от IT услугите и търговията на едро и дребно. Данните на EY също показват вече традиционно силен интерес към IT сегмента, където за полугодieto са сключени най-много сделки в региона – общо 100, или 15% от общия брой. Най-голямата транзакция в сектора е придобиването на турския пазарен лидер в поръчките и доставките на храни Yemeksepeti от германския гигант в сегмента Delivery Hero за 589 млн. долара. Сделката включва и българската платформа BG Menu, в която Yemeksepeti купи миноритарен дял от 13.6%.

Втори по активност отново е производственият сектор, където са реализирани 78 сделки, най-голямата от които е покупката на българския производител на плочки "КАИ груп" от американската Mohawk Industries за 193 млн. долара.

Третият най-атрактивен за инвеститорите сектор с 61 сделки е бил този на храните и напитките, отчетат от EY.

НАЙ-ГОЛЕМИТЕ СДЕЛКИ В ЦЕНТРАЛНА И ИЗТОЧНА ЕВРОПА (ЦИЕ), ЯНУАРИ - СЕПТЕМВРИ 2015 Г.

ПРИДОБИВАНА КОМПАНИЯ	КУПУВАЧ	ДЯЛ	ЦЕНА (МЛН. ЕВРО)
1 STROYGAZCONSULTING (РУСИЯ)	GAZPROMBANK, UNITED CAPITAL PARTNERS (РУСИЯ)	100%	64815
2 GENERALI PPF HOLDING (ЦИЕ)	ASSICURAZIONI GENERALI (ИТАЛИЯ)	24%	1245.5
3 SIBUR HOLDING (РУСИЯ)	CHINA PETROCHEMICAL (КИТАЙ)	10%	11607
4 SOCAR TURKEY ENERGY (ТУРЦИЯ)	THE GOLDMAN SACHS GROUP (САЩ)	13%	11607
5 VANKORNEFT (РУСИЯ)	ONGC VIDEH (ИНДИЯ)	15%	1148.7
6 DIGITURK (ТУРЦИЯ)	BEIN MEDIA GROUP (КАТАР)	100%	1045.5
7 UST-LUGA OIL (РУСИЯ)	АНДРЕЙ БОКАРЕВ (РУСИЯ)	74%	945.7
8 SLOVAK TELEKOM (СЛОВАКИЯ)	DEUTSCHE TELEKOM (ГЕРМАНИЯ)	49%	900
9 KUMPORT LIMAN (ТУРЦИЯ)	COSCO PACIFIC (ХОНГОНГ)	65%	832.2
10 ORSKNEFTGEORGINTEZ (РУСИЯ)	МИХАИЛ ГУЦЕРИЕВ (РУСИЯ)	77.2%	819.7

Източник: EMIS DealWatch

✓ Сливанията и придобиванията в света гонят нов рекорд

Ниските лихви и търсенето на растеж ускоряват сделките до най-високите нива от 2000 г.

Забавеният икономически растеж и нестабилността на финансовите пазари не се отразяват на сделките по сливания и придобивания и за първите девет месеца на годината те отбелязват значителен ръст. Със запазването на този темп обемът на сделките през 2015 г. ще изпревари рекордните нива от пика на дотком балона през 2000 г., пише CNBC. Основният двигател на този ръст са ниските лихви и търсенето на растеж от компаниите, а очакванията за догодина също са оптимистични. Общата стойност на обявените сделки от началото на годината достига 3.41 трлн. долара (при около 2.6 трлн. година по-рано), като САЩ отговарят за 1.68 трлн. долара – почти колкото годишния резултат от 1.73 трлн. през 2000 г., показват данните на Dealogic. Повишението се дължи на големи сделки, последната от които е придобиването на EMC от Dell срещу 67 млрд. долара.

Мегасделки

Средната стойност на сливанията и придобиванията е нараснала с 38% спрямо миналата година до 120 млн. долара. Сред обявените сделки има 45 за над 10 млрд. долара, които отговарят за 34% всички сделки в световен мащаб, спрямо 23% през 2014 г. Обемът на трансграничните сделки достига 1.07 трлн. долара, или 31% от всички. Най-голямото международно придобиване е офертата за 40 млрд. долара на Teva Pharmaceutical за Allergan, обявена през юли.

За разлика от 2000 г., когато бумът се дължеше основно на технологичния сектор, сега сделките са разпределени в различни индустрии. Здравеопазването отговаря за 520.2 млрд. от обявените сливания и придобивания, технологиите – за 442 млрд., а имотите - за 331 млрд. долара. Технологиите доминират в Азия, като там Китай отговаря за 83% от сделките в този сектор, чиято обща стойност достига 97.7 млрд. долара. Спадащите цени на петрола и другите суровини потискат активността в енергийната индустрия и комуналните услуги. В тези сектори сливанията и придобиванията са спаднали с 23% до 156.9 млрд. долара за деветмесечието.

Азиатска сила

Въпреки икономическата несигурност в Азиатско-тихоокеанския регион там също има ускорение на сделките. Между януари и септември са обявени такива за 770.9 млрд. долара, като регионът измества Европа и е втори по активност след САЩ.

Макар статистиката да показва значително забавяне на растежа в Китай, страната отговаря за близо половината от стойността на обявените сделки в региона – 384.3 млрд. долара, което е ръст от 50% спрямо 2014 г. Следват я Хонконг със 125 млрд. долара и Австралия с 86.1 млрд. В Япония обемът достига 59.2 млрд. долара, което е лек спад на годишна база. В Европа за деветмесечието са обявени сделки за 745.4 млрд. долара.

В търсене на растеж

"Бумът на сливания и придобивания отразява натрупаните парични резерви в корпоративния сектор, ниските лихви за кредитите и високите стойности на акциите", отбелязва Рич Петерсън от S&P Capital IQ. Според него ускореният темп за сключване на сделки идва на фона на забавяне в корпоративните печалби, като за компаниите от индекса S&P 500 през третото тримесечие се очаква общ спад с 5% на годишна база. Чуншек Чан от Dealogic отбелязва, че през последната година много компании се ориентират към придобивания, най-вече за да отговорят на натиска на акционерите си да постигнат растеж и оттам ръст на дивидентите.

Компаниите се възползват от решението на Федералния резерв на САЩ да не започва повишаване на лихвите през миналия месец, което допринася за ниската цена на финансирането чрез дългове и облигации. Част от компаниите използват за финансиране на сделките и собствените си акции. Според Чан това е подходящ момент за компаниите с големи парични резерви да предприемат действия за придобиване на конкуренти, които страдат заради спадащото търсене в Китай или обезценяването на суровините.

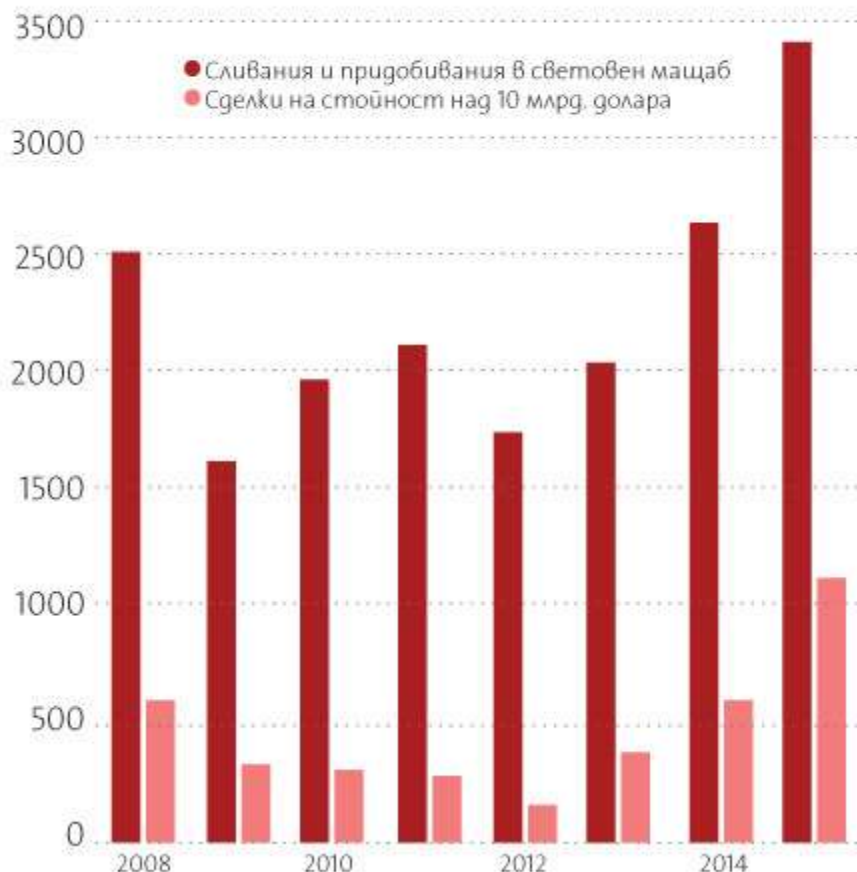
Компании като Dell, които не могат да растат достатъчно бързо в основния си бизнес, използват ниските лихвени нива, за да засилят позициите си чрез придобивания. Някои анализатори предупреждават, че тази тенденция едва ли ще се задържи още дълго. Скептиците посочват, че съчетанието между рекордна активност при сделките и високите пазарни оценки на компаниите е класически сигнал за приближаването на края на "бичия" пазар. "Оценките на частните компании минават всякакви разумни граници и никой не знае откъде идват тези числа", отбелязва Ник Билтън, колумнист в New York Times.

В отделен доклад обаче анализаторите от KPMG заявяват, че очакват апетитът на големите корпорации за сливания и придобивания да се задържи и през следващите 12 месеца. Според тези прогнози през следващата година Африка, Средният изток и Япония ще постигнат ръст на сделките с 12%, а в Азиатско-тихоокеанския регион и Латинска Америка може да се очаква скок с 25%.

Обем на сливанията и придобиванията

(в млрд. долара за първите девет месеца от годината)

ИЗТОЧНИК: DEALOGIC

✓ Документиране на доставки

Общият ред е регламентиран в Закона за ДДС

Общият ред за документиране на доставките е регламентиран в чл. 111а от ЗДДС, чиито последни промени, породени от транспонирането на Директива 2006/112 ЕО, влязоха в сила от 01.01.2013 г. С беше направена редакция и в текста на чл. 113, ал. 11 от ЗДДС, регламентиращ самофактурирането или издаване на фактура или известие към фактура от получателя по доставката, от името и за сметка на доставчика. Считано от 28.02.2013 г. бяха променени и текстовете в ППЗДДС на чл. 79а и 79б, свързани със самофактурирането.

Текстовете на ЗДДС и ППЗДДС регламентират следните хипотези на самофактуриране:

Издаване на фактура или известие към фактура от името и за сметка на доставчика - самофактуриране, когато доставчикът и получателят са лица, установени на територията на страната.

Когато доставчикът и получателят са данъчно задължени лица, установени на територията на страната, и доставката е с място на изпълнение на територията на страната, може получателят да издаде фактура или известие към фактура от името и за сметка на доставчика - данъчно задължено лице, ако има предварително споразумение (устно и писмено) за това между двете страни (когато е сключено преди началото на самофактурирането). В тези случаи доставчикът не се освобождава от отговорност за задълженията по отношение на документирането на доставките и свързаните с това задължения по закона и този правилник. Когато получателят не издаде фактура в законоустановения срок, доставчикът е длъжен да документира, декларира и отчете доставката.

Споразумението може да съдържа следната информация:

1. име, адрес и идентификационен номер за целите на ДДС на получателя;
2. име, адрес и идентификационен номер за целите на ДДС на доставчика;
3. срок, за който се сключва споразумението;
4. съгласие на доставчика да приема фактурите, издавани от получателя от името и за сметка на доставчика;
5. начин, по който доставчикът ще уведомява получателя за неприемане на издадените от получателя от негово име фактури;
6. съгласие на доставчика да не издава фактури за доставките, обхванати от споразумението;
7. задължение на доставчика за незабавно уведомяване на получателя при прекратяване на регистрацията по ДДС.

Ако в споразумението не е предвидено друго, доставчикът изрично потвърждава на получателя приемането на издадената при условията на самофактуриране фактура или известие към фактура.

Получателят по доставката не може да делегира издаването на фактурата или известието към фактурата на трето лице. Преди издаване на фактура или известие към фактура при самофактуриране получателят по доставката извършва проверка за валидна регистрация по закона на доставчика към датата, на която данъкът е станал изискуем. Във фактурата или известието към фактура се вписва "самофактуриране", както и основанието за това. Издадените фактури или известия към фактура при самофактурирането са с номера от диапазон, предоставен от доставчика.

Доставчикът уведомява компетентната териториална дирекция на Националната агенция за приходите за направените споразумения по ал. 1 в 7-дневен срок от сключването на всяко такова споразумение. Когато споразумението е в писмена форма, при уведомяването предоставя и копие от споразумението. Уведомяването може да бъде извършено и от получателя пред компетентната териториална дирекция на Националната агенция за приходите на доставчика при наличие на нотариално заверено пълномощно от доставчика.

Споразумението се прекратява при:

1. изтичане на срока;
2. по взаимно съгласие на страните, като НАП се уведомява за прекратяването от доставчика;
3. едностранно – НАП се уведомява от страната, прекратила споразумението.

Уведомлението се извършва в 3-дневен срок.

Издаване на фактура или известие към фактура в случаите по чл. 113, ал. 11 от закона, когато доставчикът или получателят е лице, установено на територията на страната.

Когато получателят издава фактура или известие към фактура от името и за сметка на данъчно задълженото лице - доставчик, и получателят и доставчикът са данъчно задължени лица, единият от които е установен на територията на страната, а другият - в друга държава членка, документирането на доставката се извършва по правилата на държавата членка, където е мястото на изпълнение на доставката. Страните по предварителното споразумение при необходимост могат да представят доказателства както за него, така и по отношение на процедурата за приемане на фактура или известие към фактура от данъчно задълженото лице - доставчик.

С посочения по-долу пример са онагледени практическите аспекти и ефективните действия на по-горе изложените нормативни разпоредби.

Когато българско данъчно задължено лице извършва услуга на лице, установено на територията на страна от ЕС (Австрия), услугата съгласно разпоредбите на чл. 21 от ЗДДС е с място на изпълнение на територията на тази друга държава членка и има налично споразумение за префактуриране ефективно ще е необходимо наличието на следните дейности във връзка с документирането на доставката:

- Доставката се документира по правилата на държавата членка по местоизпълнение, а именно Австрия.
- Австрийското дружество ще си самоиздаде фактура на база сключеното споразумение.
- Българското дружество няма да издава никакъв документ, а само ще потвърждава по определения в споразумението ред получаването на издадената от австрийското дружество фактура, освен ако изрично не са уговорени други действия.

- Българското дружество следва да декларира доставката в ДДС декларацията си за съответния данъчен период – колона 22 от дневника за продажби по ЗДДС и клетка 17 от справката декларация по ЗДДС.

- Българското дружество следва да декларира тази доставка във VIES декларацията си за съответния данъчен период.

✓ Бизнесът в Германия остава оптимист въпреки проблемите

Скandalът с Volkswagen не се е отразил на автомобилния сектор

Бизнес климатът в Германия отчита само лек спад през октомври въпреки забавения икономически растеж в нововъзникващите пазари и скандалите около един от най-големите индустриални гиганти в страната Volkswagen. Това показва, че подобрението в най-голямата европейска икономика е устойчиво, отбелязва Reuters.

Оптимизъм за бъдещето

Индексът на бизнес климата се изготвя от мюнхенския икономически институт Ifo и се базира на ежемесечни анкети сред 7000 компании в страната. През този месец той е спаднал до 108.2 пункта, докато средната прогноза на анализаторите беше за по-силен спад до 107.8 пункта. Показателят за оценката на текущите условия спада до седеммесечно дъно от 112.6 пункта. Същевременно подиндексът на очакванията за развитието на икономиката следващите шест месеца достига седеммесечен връх от 103.8 пункта. Това показва, че повечето фирми са убедени във възможностите си да се справят с негативните фактори за бизнеса.

"Германската икономика се доказва като забележително устойчива предвид многобройните проблеми, пред които е изправена тази есен", отбелязва директорът на Ifo Ханс-Вернер Зин. "Скandalът с Volkswagen не е имал никакъв ефект върху германската автомобилна индустрия. Индексът за бизнес климата в този сектор продължава да расте и през октомври", изтъква той.

Смесени сигнали

Като цяло данните за германската икономика пращат смесени сигнали през последните месеци. Според статистиката индустриалните поръчки и производство, както и износет са спаднали през август. Друг следен с внимание индекс на икономическото доверие в страната - ZEW, достигна най-ниското си ниво от една година. Това създаде опасения сред някои наблюдатели, че скандалът с фалшифицираните тестове за вредни емисии на дизелови двигатели на VW може да се отрази сериозно на икономиката.

Данните на Ifo обаче трябва да успокоят тези съмнения, особено оптимистичните очаквания за бъдещото развитие. "Човек не трябва да залага прекалено на един отделен показател, но изследването на Ifo все пак показва, че германският бизнес отчита скандала с Volkswagen като еднократен случай. Компаниите също така не са прекалено уплашени от рисковете, свързани със забавянето на Китай и другите нововъзникващи пазари", коментира Карстен Брезски, икономист в ING.

Според анализатора от Ifo Клаус Волрабе върху бизнес климата не се отразяват значително нито притокът на стотици хиляди бежанци в Германия, нито разхлабените парични политики на Европейската централна банка и Федералния резерв на САЩ.

✓ БФБ – скритата изненада

Последните три години са повече от успешни, когато се сравнят голяма част от по-ликвидните индустриални акции.

Как бихте определили с една дума българския фондов пазар? Дали тя не е някое от тези неласкави сравнения – скучна, заспала, безперспективна, губеща или само безинтересна. Но дори и да е по-цветущо определение на базата на неприятен опит, цифрите показват съвсем различна картина за родната борса.

Оказва се, че последните три години са повече от успешни, когато се сравнят голяма част от по-ликвидните индустриални акции. Индексът SOFIX от края на 2012 г. досега е 29% нагоре и значителна част от тези книжа са с дори по-добро представяне. И дори печалбите са толкова големи, че може да си зададем въпроса, а дали точното определение за БФБ не е прекупен, дори балонизиран пазар?

Графиката (1) наистина е красноречива – явно на БФБ може да се правят пари през последните три години въпреки ниските обороти и противоречивата икономическа ситуация у нас и в Европа. В извадката съзнателно не са представени много от по-големите компании на борсата. Холдингите отсъстват, за да се постави акцент върху индустриалните компании с по-ясна и разпознаваема дейност.

Много по-лесно е да се проследи печалбата на фирмата, когато тя не е зависима от операции с финансови инструменти или от получени дивиденди. Така се отчита и отражението върху борсата на българските инвеститори, защото именно те са водещи зад представянето на по-малките дружества.

Какво искат инвеститорите от БФБ

Генералният извод е на база комбинацията между ясно корпоративно управление и прозрачни резултати. Те са факторите за добро представяне на акцията плюс, разбира се, показаните печалби. Инвеститорите искат да купуват добре развиващ се бизнес с перспективи за разрастване през следващите години.

Да, има доза недоверие и скептицизъм, което е разбираемо, след като се погледне представянето на останалите извън графиката акции. Но е неправилно да се твърди, че БФБ е заспал и безперспективен пазар, когато една ясна стратегия за инвестиране може да доведе до такива резултати.

А последните 5 години на БФБ?

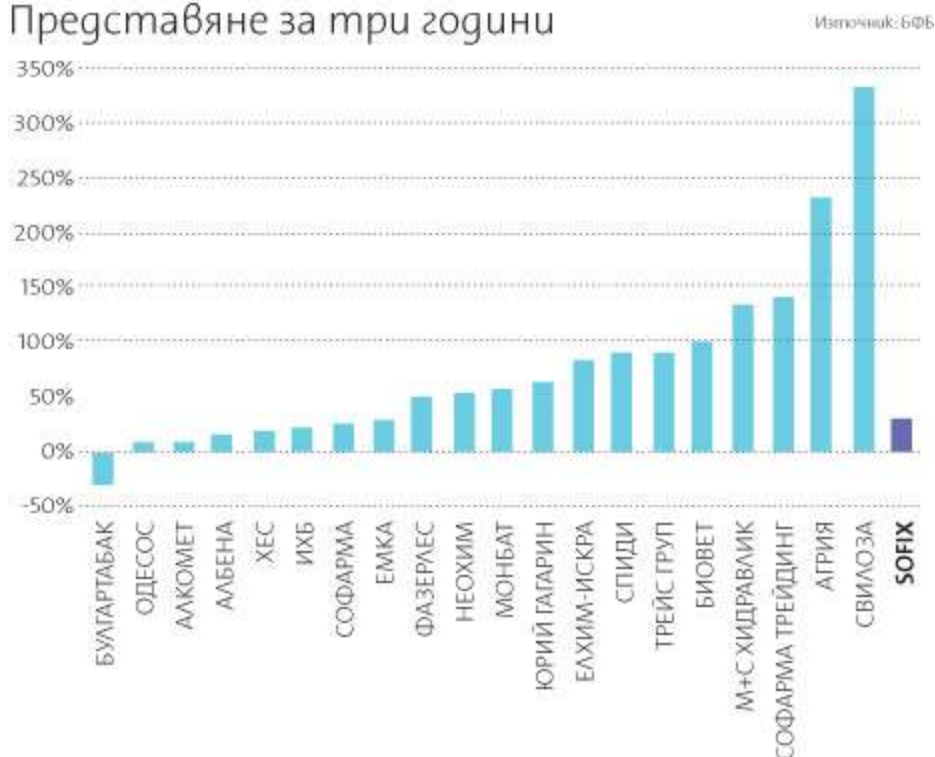
Какво се случва, ако погледнем последните пет години, а не само три? Все пак 2012 г. беше много слаба и е добра база да се отчете положително представяне в дългосрочен план. 2010 г. беше по-скоро обратната ситуация – пазарът се възстановяваше след кризата и инвеститорите купуваха тези, които бяха паднали най-силно. Половината акции са на минус спрямо края на 2010 г. досега или имат по-слаб ръст от SOFIX. И затова смятам, че пазарните играчи са управлявали активно позициите си, давайки предимство на компаниите с по-добри резултати.

Отговор на въпроса колко скъп е пазарът след три години ръст на индустриалните акции може да се открие в коефициента цена/печалба на споменатите компании. Графиката (2) показва много точно, че повишаването на показателя стои в немалка степен зад скока на цените на акциите. Това се случва през последните години и на борсата в САЩ например, като не е индикатор за пазар в криза.

P/E 15 не е ниска стойност, но над нея са само 6 от 20 компании. В близко бъдеще инвеститорите вероятно ще разчитат не само на ръст на печалбата на компаниите, но и на реструктурирането на портфейлите си от "по-скъпите" към "повечтините" акции. Тази стратегия на подбор на индустриални компании ще продължи да носи ползи.

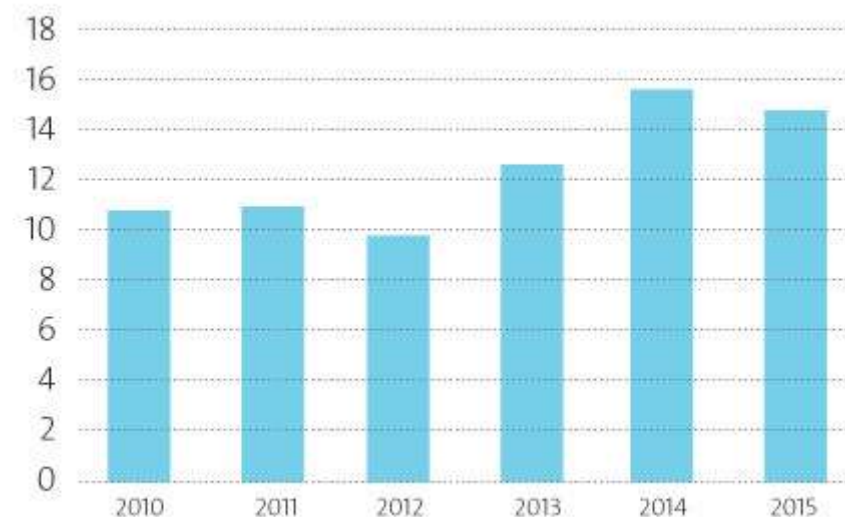
графика 1

Представяне за три години

графика 2

Средно P/E на индустриалните компании

*Изключва стойността на "Булгартабак холдинг" за 2011 г., което би изкривило данните за тази година. | Източник: Отчет на компаниите

✓ НЕК отчита 311 млн. лв. загуба за деветмесечието

Задълженията на дружеството са достигнали 3.6 млрд. лв.

Към края на септември Националната електрическа компания (НЕК) е отчела загуба от 311 млн. лв., а задълженията на държавното дружество към края на август са 3.6 млрд. лв., от които 1.5 млрд. към производители на енергия. Данните бяха съобщени от финансовия директор на дружеството Румяна Кръстева по време на откритото заседание, на което енергийните компании представиха становищата си по предложението на енергийния регулатор за намаляване на цената на електроенергията от 1 ноември.

Според Кръстева, ако намалението на цената бъде прието, това ще доведе до свиване на приходите на НЕК. По думите ѝ спестените 40 млн. лв. от преференциалните тарифи на топлофикациите и заводските централи, които бяха основният мотив за предстоящата промяна на цената, няма да се усетят съществено от дружеството. Според Кръстева към края на годината загубата на НЕК ще достигне 400 млн. лв. Тя все пак призна, че финансовото състояние на компанията се подобрява. Това може да се види и от резултатите на компанията за 2014 г., когато реализираната загуба беше в размер на близо 589 млн. лв.

Кръстева обясни, че задълженията на НЕК към двете американски централи "AES Марица-изток 1" и "Контур глобал Марица-изток 3" са достигнали 968 млн. лв., а към АЕЦ "Козлодуй" - 142 млн. лв.

Намерението на регулатора е от началото на ноември да намали крайната цена за стопанските потребители, ползващи ниско напрежение – малки магазинчета и офиси, средно с 3.4% за страната. За по-големите консуматори, които купуват електроенергията на свободния пазар, също ще има намаление, което ще се усети през цена задължение към обществото, която пада с 1.07 лв. за мегаватчас до 36.83 лв.

Какво се случва с фонда

Средствата, които се събират във фонд "Сигурност на електроенергийната система" от вноската от 5% от приходите на всички производители на енергия, все още не се използват. Те трябваше да бъдат преведени на НЕК като една от мерките за финансовата стабилизация на компанията и удържане на цената на електроенергията. Фондът беше създаден с приетите през лятото промени в закона за енергетиката, а средства в него се събират от началото на август. За да могат те да се използват обаче, трябва да бъде изготвена наредба от Министерството на енергетиката. Оттам увериха, че това ще стане до дни.

Притесненията на снабдителите

Електроснабдителите дружества ЧЕЗ, ЕВН и "Енерго-про" също изразиха притесненията си във връзка с отлива на клиенти от регулирания пазар през последните месеци. Основният проблем в случая е, че количествата електроенергия, които КЕВР е калкулирала при определянето на цените, вече не са реални, което ще доведе до много по-ниски маржове на компаниите и ще застраши финансовата ѝ стабилност. Илина Стефанова, директор регулации в "ЕВН България електроснабдяване", коментира, че към март 2015 г. са направени прогнози за излизането на свободния пазар на 34% от потребителите, но реално те са надминали 43.8%. По думите ѝ това ще свие маржа на компанията до 819 хил. лв. при заложен от регулатора 9 млн. лв. Зорница Генова, която също отговаря за регулаторните дейности в ЧЕЗ, пък поиска от регулатора увеличение на технологичните разходи на дружеството от определените 8%. По думите ѝ заложените оперативни разходи също са с 13-14% по-ниски от реално постигнатите през 2014 г.

Решението на регулатора трябва да влезе в сила от 1 ноември, но все още не е ясно кога ще бъде взето, тъй като според изискванията на закона то трябва да влезе в сила от датата на неговото приемане.

✓ Правителството ще харчи рекордно много догодина

Министерството на финансите иска еднократното плащане за летище София от 600 млн. лв. да бъде изядено веднага, вместо да отиде в Сребърния фонд

Рекордно високи разходи на държавата и отказ от намаляване на чиновниците. Това са двете най-едри промени в първия бюджет на настоящия финансов министър Владислав Горанов, публикуван за обществено обсъждане в понеделник. Числата показват, че разходите на централния бюджет за първи път ще достигнат 21.5 млрд. лв., или 2 млрд. лв. над планираното за тази година. За да покрие разточителството си, държавата ще из земе през данъци повече от бизнеса и потребителите - около 1.5 млрд. лв., и ще натрупа още нов дълг, с който да покрие и планирания дефицит от 1.8 млрд. лв. Бюджетният дефицит ще бъде около 2% от БВП, или с 0.5 процентни пункта по-малко от заложения в средносрочната бюджетна прогноза.

Има и едно скандално предложение на финансовия министър - летище София да бъде отдадено на концесия, като очакваният приход от 600 млн. лв. да се получи еднократно и така да бъде изхарчен моментално от сегашното правителство. Като за капак с проекта на Закона за бюджета за 2016 г. се прави опит и да се суспендира законът за Сребърния фонд, като изрично се предвижда приходите от тази концесия да не влизат в него, какъвто е общият ред.

Къде ще е разточителството

Общото преразпределение през бюджета ще нарасне до 34.8 млрд. лв. От Министерството на финансите изтъкват, че въпреки огромната сума делът на преразпределението към прогнозния брутен вътрешен продукт остава под 40%.

Обяснението за планирания преразход е, че 1.7 млрд. лв. повече ще са капиталовите разходи, които се финансират авансово проекти по европейските фондове. Това обаче не е единствената причина. Отвъд еврофондовете се чете нежелание от страна на държавата да се справи с постоянно нарастващите разходи за администрация. Общо 17-те министерства ще получат около 400 млн. лв. повече спрямо 2015 г., а 220 млн. от тях са предназначени за допълнителни разходи за възнаграждения и осигуровки. Тази година финансовият министър записа в Закона за бюджета 10% по-ниски разходи за заплати и осигуровки, но ведомствата отказаха да се съобразят с това и дори някои настояваха за още пари. В крайна сметка бюджетът за 2015 г. ще бъде актуализиран, а почти всички министерства ще получат допълнителни пари за персонал, вместо да свиват разходите.

За първи път Министерството на вътрешните работи ще получи още със Закона за бюджета над 1.1 млрд. лв., или с 95 млн. лв. повече от 2015 г. Министерството на енергетиката също е сред големите печеливши с допълнителни 64 млн. В редиците на наградените са още отбраната, финансите образованието и транспортът, които ще получат по няколко десетки милиона отгоре.

Летище за еднократна употреба

Правителството залага и 840 млн. лв. повече неданъчни приходи. От обясненията в документа става ясно, че летище София ще бъде дадено на концесия догодина, като очакваното еднократно плащане ще е 600 млн. лв. В предишни концесии се е плащало през годините и сегашното решение може да свие конкуренцията, а оттам да намали и финансовия ефект за държавата. Още повече че при последните резултати на летището и отчетените едва 5 млн. лв. печалба за 2014 г. постигането на тази сума може да се окаже трудна дори и за максималните по закон 35 години концесия.

Но най-големият проблем е, че в Закона за бюджета е предвидено за прихода от летището да не важи правилото сумата да отиде в Сребърния фонд. Така сумата ще е на разположение на финансовия министър и ще бъде изхарчена сега за покриване на отказа от реформи и съкращаване на разходи, вместо стратегическият актив да носи регулярен приход. Без този еднократен приход дефицитът би скочил от заложените 2% от БВП на 2.7% (2.4 млрд. лв.).

Пари от данъци

Финансовото министерство планира да изхарчи 2 млрд. лв. повече през следващата година, като се надява да събере 2.4 млрд. лв. повече приходи. Данъчните приходи се очаква да бъдат с 1.5 млрд. лв. повече, основно благодарение на косвените данъци (акцизи и ДДС). По тези две пера се планира да постъпят общо около 1.2 млрд. лв. повече.

"Заложените приходи наистина изглеждат доста, но според мен има направени разчети зад тези числа. Политическата ситуация в момента е такава, че няма смисъл да залагаш бюджет, който е неизпълним", смята Петър Ганев, старши икономист в Института за пазарна икономика (ИПИ). Според него данъчните приходи също са изпълними предвид икономическото възстановяване, раздвижването на пазара на труда и потреблението.

Според финансовото министерство през 2016 г. ще бъдат събрани с 670 млн. лв. повече приходи от ДДС и 490 млн. лв. акцизи. Това сравнение се прави на база първоначалния бюджет за 2015 г. Ако обаче сравним с актуализирания вариант, където изпълнението на тези два вида косвен данък отново расте, тогава се оказва, че правителството реално очаква да събере 320 млн. лв. повече от ДДС и 180 млн. лв. от акциз. Според Петър Ганев това не е толкова невероятно заради мерките на правителството срещу контрабандата. "Доста от мерките на правителството срещу контрабандата се случиха в първата половина на годината. Тоест ефектът не е пълен", смята икономистът.

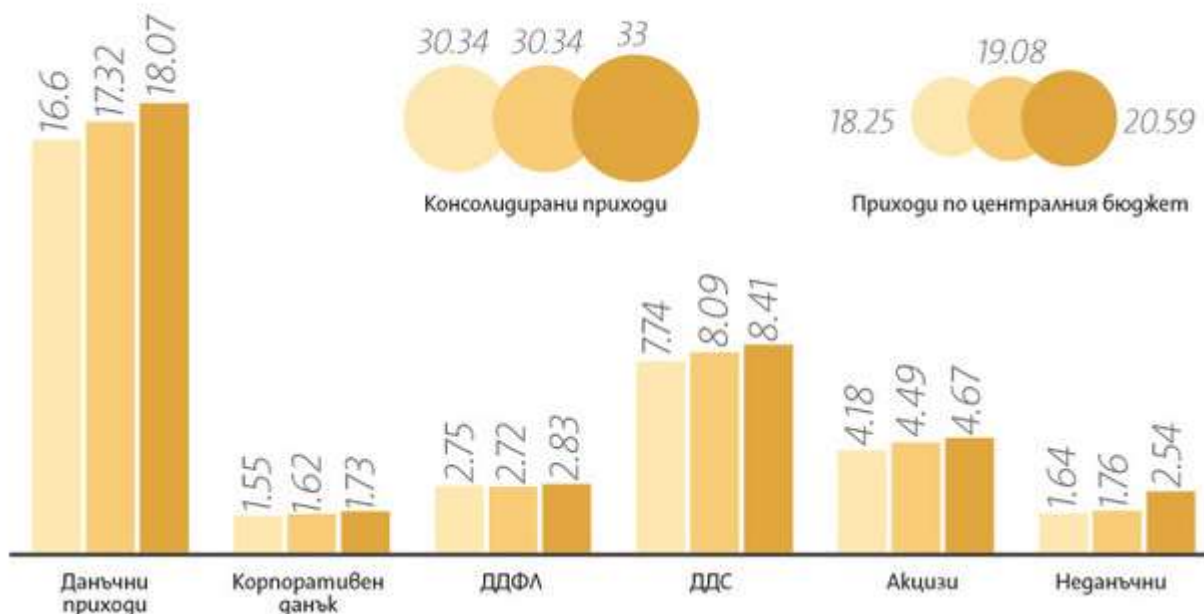
Още дълг

Максималният размер на новия дълг, който ще може да поеме държавата през 2016 г., е ограничен до 5.3 млрд. лв. През следващата година няма големи падежи, а също така е предвидено да се пласира дълг само при нужда от погасяване на стари задължения. Заложеното голямо число е свързано с възможността държавата да поеме нов външен дълг, ако се наложи извънредно финансиране на програми за стабилизация на финансови институции по силата на закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции. От външните пазари може да бъдат набавени до 3.9 млрд. лв.

Приходи, млрд. лв.

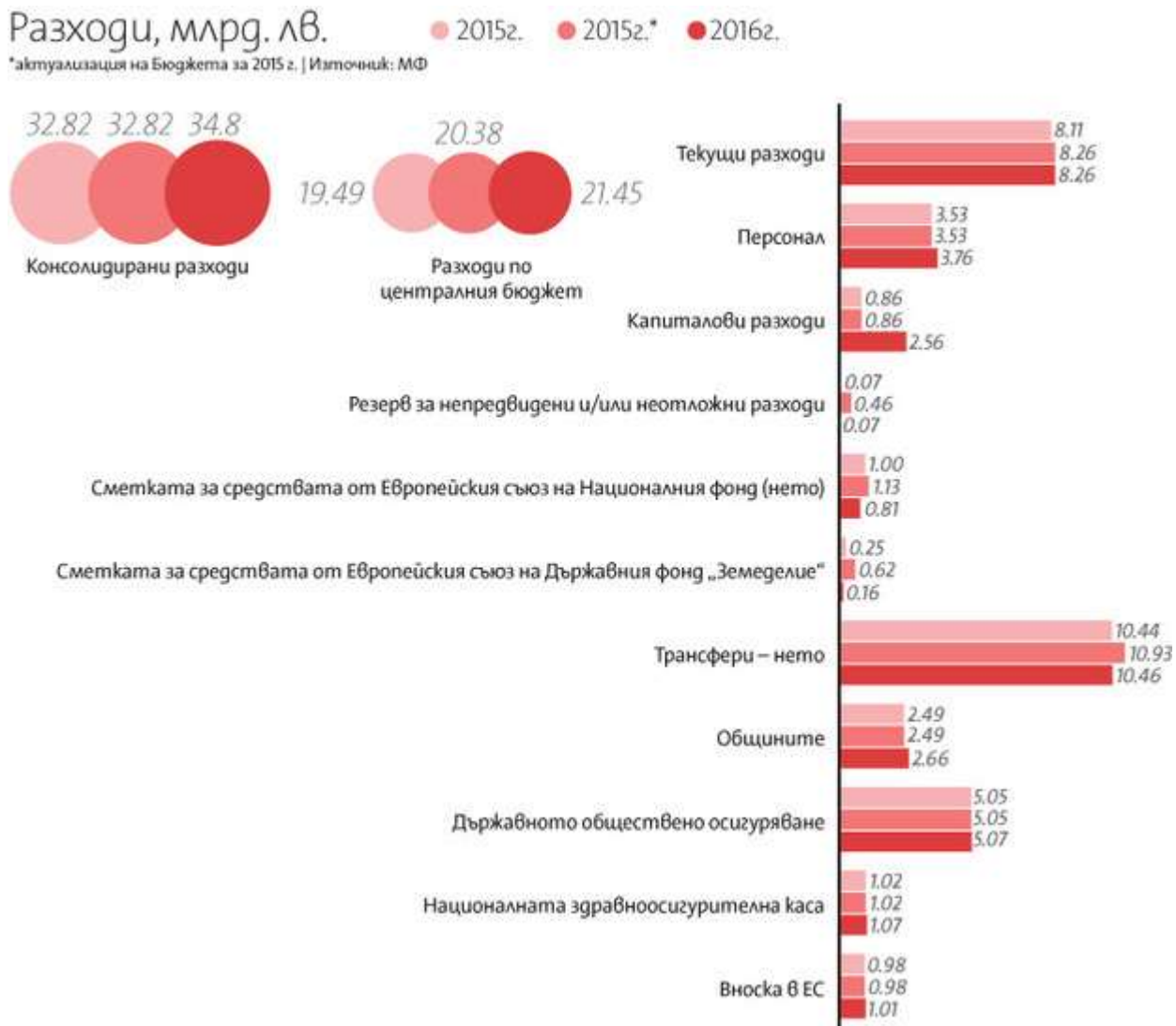
● 2015г. ● 2015г.* ● 2016г.

*актуализация на Бюджета за 2015 г. | Източник: МФ

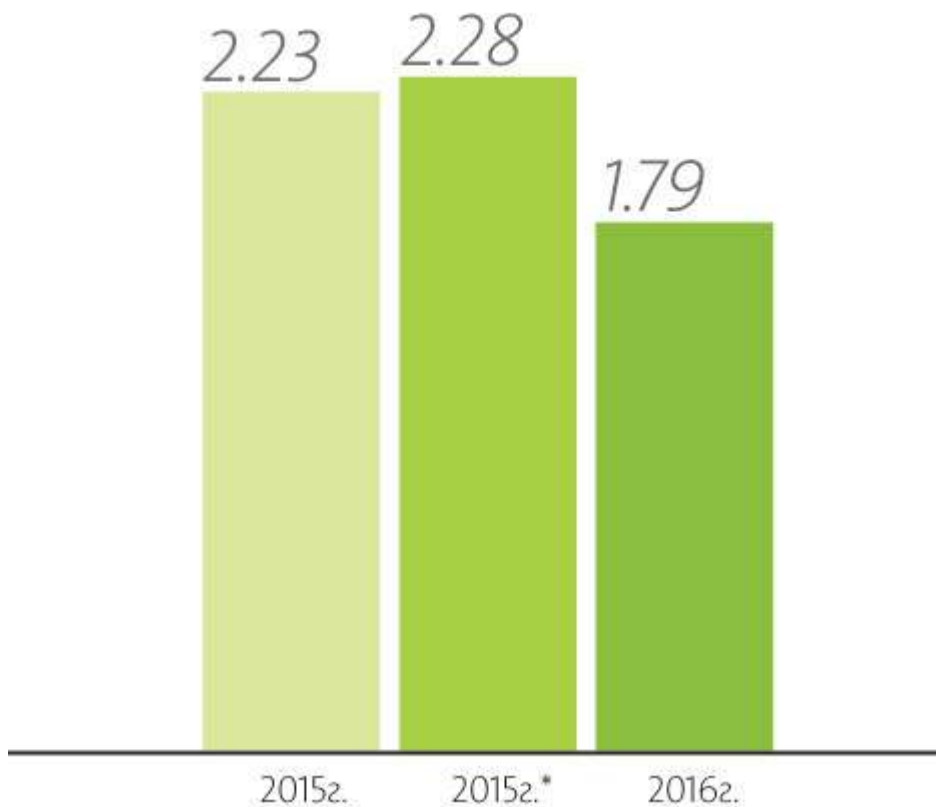
Разходи, млрд. лв.

*актуализация на Бюджета за 2015 г. | Източник: МФ

Дефицит, млрд. лв.

*актуализация на Бюджета за 2015 г. | Източник: МФ

Бюджети на министерствата през 2016 г.

[Вестник Сега](#)

✓ НЕК вече дължи 1.5 милиарда лева на производители на ток

Фонд "Сигурност" събира по 24.5 милиона лева на месец, но още не превежда пари към компанията

1.5 милиарда лева дължи Националната електрическа компания (НЕК) на производителите на ток. Така общите ѝ задължения вече са 3.6 милиарда лева. Данните, актуални към края на септември, бяха съобщени вчера от финансовия директор на компанията Румяна Кръстева по време на обсъждане за цените на тока за бизнеса от 1 ноември в Комисията за енергийно и водно регулиране.

Финансовото здраве на НЕК е от особено значение за подготвяното символично намаление на таксата "задължение към обществото", плащана от индустрията. Предложението на енергийния регулатор е тя да бъде намалена с по-малко от 1% - от 37.90 на 36.83 лв. на мегаватчас, въпреки че през лятото бе увеличена с над 100%.

Резкият скок на цената на тока за фирмите предизвика серия от протести, остри критики и призови за оставки в комисията. През тази седмица национално представените работодателски организации ще се съберат отново, за да решат дали и кога ще има протести, ако цената се запази. В петък на закрито заседание енергийният регулатор ще вземе окончателно решение за цените за бизнеса и за бита. Отсега обаче е ясно, че промяна в цените за домакинствата няма да има.

Само на двете американски централи - "AES Гълъбово Марица-изток 1" и "Контур Глобал Марица-изток 3" - НЕК дължи 968 милиона лева. Към АЕЦ "Козлодуй" борчовете на дружеството надхвърлят 140 милиона лева.

На този фон в НЕК все още не постъпват средства от новосъздадения фонд "Сигурност на енергийната система", защото наредбата за неговата работа все още не е готова. От ведомството на Теменужка Петкова съобщиха за в. "Сега", че по документа се работи, като се очаква той да е готов до края на седмицата. От няколко месеца насам на всеки 30 дни във фонд "Сигурност" производителите на ток - частни и държавни, внасят по 5% от стойността на продадената енергия. Целта бе част от тези пари да отиват за подпомагане на НЕК при покупката на скъп ток. Предявяваме искания към Министерството

на енергетиката, но плащания няма, каза Кръстева и добави, че месечните постъпления във фонда са около 24.5 милиона лева.

НЕК продължава да работи на загуба, като само за първите девет месеца на тази година тя е в размер на 311 милиона лева. "Невъзможно е към края на годината да имаме положителен резултат. Загубата ще бъде около 400 милиона лева", пресметна Кръстева. Коментарът ѝ дойде в отговор на въпрос дали направените до момента промени в законодателството ще доведат до положителен финансов резултат.

ПАЗАР

Масово излизане на свободния пазар на малки фирми отчитат от електроразпределителните дружества. Само за два месеца - от август до октомври, около 6000 абонати са се отказали от регулираните цени, поясни Зорница Генова от ЧЕЗ. Отлив отчитат и от ЕВН.

✓ **Външните задължения на фирмите са се свили с 2.7 млрд. евро**

Българският бизнес е стопил задълженията си към чужди банки и компании с почти 2.7 млрд. евро за година. Това сочат данните на БНБ към края на август, публикувани вчера. Банките също са свили борчовете си - с 1.37 млрд. евро. Външният дълг на държавата обаче се е увеличил - с малко над 1 млрд. евро. Като цяло външните задължения на България са спаднали от август 2014 до август т.г. с 3.1 млрд. евро до 35.4 млн. евро. Сумата представлява 82.2% от brutния вътрешен продукт на страната.

Към края на август бизнесът у нас дължи 13.6 млрд. евро към чужди компании. Година по-рано този дълг е бил 16.3 млрд. евро.

Дълговете на сектор "Държавно управление" са 5.9 млрд. евро. Те са под 17% от целия външен дълг, но през изминалата година са отбелязали много сериозно нарастване - с 1.1 млрд. евро. Задлъжняването на държавата се дължи основно на кризата "КТБ" и на "дупката" в хазната - бюджетния дефицит.

Външните задължения в сектор "Банки" също намаляват на годишна база. Данните на БНБ сочат, че към края на август техният дълг е в размер на 4.18 млрд. евро, или с 1.37 млрд. евро по-малко спрямо миналия август.

Дълговете на фирми и банки към чужди кредитори намаляват

С почти 2.7 млрд. евро намаляват външните задължения на българските фирми за една година. Това става ясно от оповестените вчера данни на БНБ за brutния външен дълг. Към края на август бизнесът у нас дължи 13.6 млрд. евро към чужди компании. Година по-рано този дълг е бил 16.3 млрд. евро.

Данните показват още, че с над 3.1 млрд. евро е намалял и brutният външен дълг на България за една година. Това се дължи основно на спада на външните дългове на фирмите. В края на август 2015 г. brutният външен дълг на страната е 35.4 млн. евро, или 82.2% от БВП. В него влизат задълженията както на държавата, така и на бизнеса.

Дълговете на сектор "Държавно управление" са под 17% от общия brutен външен дълг, но се увеличат сериозно за последната година. Нарастването е с 1.1 млрд. евро до 5.9 млрд. евро в края на август.

Външните задължения в сектор "Банки" също намаляват на годишна база. Данните на БНБ сочат, че към края на август техният дълг е в размер на 4.18 млрд. евро, или с 1.37 млрд. евро по-малко спрямо миналия август.

✓ **Правителството иска още 202 млн. лв. за заплати на чиновниците**

С изненадваща актуализация на бюджета дефицитът ще стигне 3.3% от БВП

Противно на заканите на премиера Бойко Борисов за оставки на министри, ако не свиват разходите, лошата финансова дисциплина на ведомствата през 2015 г. е на път да се превърне в закон. Кабинетът вчера предложи неочаквано щедра актуализация на бюджета, която предвижда извънредно завишаване на разходите на министерствата с близо 400 млн. лв. Половината от тях ще отидат за заплати. Шумно рекламираното преизпълнение на приходите не е успяло да компенсира тези и други извънредни харчове. Така вместо с намален дефицит до 2% от БВП България е на път да завърши 2015 г. с минус в хазната от 3.3%.

Финансовото министерство използва преходните разпоредби на публикувания вчера законопроект за бюджета за 2016 г., за да прокара и актуализацията на бюджета за 2015 г. С евентуалното приемане на промените това ще е третият пореден бюджет от 2013 г. насам, който се актуализира в края на годината. За разлика от 2014 г. обаче, тази година няма неприятни изненади, а актуализацията идва на фона на чувствително завишена прогноза за растеж на икономиката и ревизиран БВП от 82.4 млрд. на 86 млрд. лв.

Заложеният ръст на дефицита идва изненадващо на фона на далеч по-оптимистичните очаквания, поддържани от кабинета в последните два месеца. В края на септември премиерът Бойко Борисов обяви, че е възложил дефицитът да е 2% вместо предвидените в бюджета 3%. Тогавашният Борисов обясни, че това ще стане възможно заради преизпълнението на приходите и борбата с контрабандата. Финансовият министър Владислав Горанов от своя страна не е опровергавал тези изказвания, а само предупреждаваше, че заради еврофондовете може да има рискове за бюджета. Сега не само че не се предлага свиване на дефицита, а се оказва, че той ще надхвърли 3% и ще стигне 3.3% от БВП.

За нуждата от актуализация са допринесли не само еврофондовете, а и извънредни разходи и на министерствата, и на други разпоредители с бюджетни средства, става ясно от числата. Заради допълнителни харчове на 13 министерства и агенции в държавния бюджет се възстановява така нареченият резерв за допълнителни фискални мерки. За него се отпускат допълнително 387.8 млн. лв. 202.1 млн. лв. от тях ще отидат за повишаване на разходите за персонал. Най-крупните суми - и за заплати, и за други разходи, отиват в силовите министерства. МВР ще получи 120 млн. лв. за персонал. Отпускат му се и други 60 млн. лв. за допълнителни разходи. Във военното министерство парите за заплати се вдигат с 48 млн. лв., отпускат се и още 9.2 млн. лв. за извънредни разходи. Ръстът на заплатите в силовите министерства покрива напълно изготвена от МФ прогноза, според която те няма да изпълнят плановете за свиване на разходите за персонал.

Прогнозата бе изготвена в отговор на питане на депутати от Реформаторския блок. Някои министерства са се справили и отпадат от списъка с недостиг на пари за заплати - като културното ведомство. Извънредно там обаче се появяват други ведомства - като самия Министерски съвет с 2 млн. лв. извънредни разходи за персонал. Вдигането на парите за персонал идва на фона на нееднократни предупреждения от премиера към министрите, че няма да допусне подобни преразходи и онези, които настояват за тях, ще трябва да ги искат с подписани оставки. За сравнение, през 2013 г. кабинетът "Орешарски" завиши този резерв в бюджета с 286 млн. лв. в друг контекст - неизпълнение на приходи.

Сериозен принос за извънредните разходи имат и европейските фондове. Според новите данни на МФ разходите по еврофондовете ще бъдат с 808.5 млн. лв. повече от първоначално заложените, като близо половината са на Държавен фонд "Земеделие". От финансовото министерство обясняват ръста в националното финансиране с приключването на стария програмен период и желанието да се разплатят максимално много проекти. Засега няма как да се разбере дали тези ударни плащания, направени в последния момент, ще бъдат признати 100% и възстановени от Брюксел. От данните става ясно, че извънредните средства по оперативните програми са отишли основно за строителство. По това перо обаче има допълнително преизпълнение на разходите в размер на поне 300 млн. лв., като то вероятно се дължи на по-високи разходи на общините и университетите. И кметове, и ректори бяха в предизборни кампании. Извънредни разходи са направени и в здравеопазването - близо 302 млн. лв. В приходната част обаче незнаяно защо не е отразено преизпълнението на приходите от пенсионно и здравно осигуряване. Към края на август то възлизаше на 375 млн. лв. С тези извънредни харчове общите разходи по бюджета се завишават с 1.69 млрд. лв. Преизпълнението на приходите е 1.3 млрд. лв. и съответно дефицитът расте с 385.4 млн. лв.

След актуализацията на числата за 2015 г. бюджет 2016 е планиран с ръст на консолидираните приходи от 1.34 млрд. лв. - до 32.95 млрд. лв. Като еднократен ефект се очакват постъпления от 600 млн. лв. от концесия на летище София. Предвижда се разходите да останат почти замразени на фона на новите завишения - 34.8 млрд. лв., или с 300 млн. повече от 2015 г. Планираният дефицит за догодина е 2% от БВП.

ЕДНО КЪМ ЕДНО

Бойко Борисов, 13 май

Тук само да ви напомня, че да не стане септември-октомври да дойде някой и да ми каже: "Не ми стигат парите за заплати". Само ви предупреждавам. Имаме точно разчетени пари за заплати, затова сме пуснали 10-процентното съкращение. Така че си направете съкращенията, защото пари, който не си е направил съкращенията, няма да получи. Много ясно и точно сме ви го казали. Така че ви предупреждавам отсега, да не е след това да казвате: "Искам да ви видя за малко, голям проблем имам". Сега си ги решете, за да нямате голям проблем, защото ще има "Голямо извинявай, няма да има пари".

[Вестник Стандарт](#)

✓ Повече пари за отбрана и пенсии

Очакват 600 млн. лв. в хазната от концесия на летище София

600 млн. лв. се очаква да влязат в бюджета на страната през 2016 г. от отдаване на летище София на концесия. В момента процедурата по предоставяне на концесия на летището е на етап разработване и приемане на концесионни анализи. Това е записано в проекта на бюджет за 2016 г., който беше пуснат за обществено обсъждане. Догодина се предвижда държавата да похарчи 34,795 млрд. лв., което е само с 271 млн. лв. повече от ревизираните очаквания за разходите през настоящата година. Като най-голям ръст има при разходите за социални плащания и за отбрана. Сериозен акцент се поставя и върху увеличаване на парите за образование. По-малко обаче ще бъдат разходите, свързани с усвояване на парите от ЕС, тъй като тази година приключва разплащането на проектите по стария програмен период, което е съпроводено с големи разходи от страна на бюджета. Наред с това се предвижда сериозен ръст на приходите в хазната, които догодина ще нараснат с 1,345 млрд. лв. до 32,995 млрд. лв. За това допринасят както мерките за повишаване на приходите в хазната, така и предстоящото вдигане на акцизите за цигарите и горивата за отопление. В резултат бюджетният дефицит за 2016 г. се предвижда сериозно да бъде намален до 2% от БВП, при положение, че през пролетта се очакваше дупката в хазната догодина да бъде 2,5% от БВП.

Парите за заплати в държавната администрация през 2016 г. ще нараснат с 228 млн. лв. до 4,649 млрд. лв., предвижда проектът. А разходите за пенсии ще се увеличат с 355 млн. лв. до 8,727 млрд. лв. Парите за издръжка на държавната администрация, където влизат парите за ток, парно, консумативи, ремонти, коли и т.н., ще бъдат намалени с 59 млн. до 4,791 млрд. лв.

По отношение на основните функции, които се финансират с държавни пари, най-много скачат разходите за "Отбрана и сигурност" - с 365 млн. лв. повече от заложените за 2015 г. до 3,3 млрд. лв. Това обаче се обяснява с факта, че с актуализация на бюджета за настоящата година парите за МВР и Министерството на отбраната ще бъдат увеличени съответно със 180 млн. лв. и 57 млн. лв. Така реалното увеличение на парите за сектор "Отбрана и сигурност" спрямо настоящата година ще бъде със 128 млн. лв. В бюджета за 2016 г. са предвидени 80 млн. лв. за придобиване на многофункционални модулни патрулни кораби за Военноморските сили. Както и още 80 млн. лв. за ремонт, поддръжка и придобиване на авиационна техника и агрегати. С тези средства ще се осигури достатъчно количество самолети МиГ-29, пише в мотивите към бюджета. За "Социално подпомагане и грижи" разходите в бюджета за 2016 г. нарастват с 570 млн. лв. до 11,897 млрд. лв., като 8,727 млрд. лв. от тях са за пенсии.

Сериозно се увеличават и парите за "Образование" - със 76,9 млн. лв. до 3,121 млрд. лв. За да бъдат увеличени заплатите на учителите, са планирани допълнително 80 млн. лв. за увеличение на единните разходни стандарти за едно дете и един ученик с 4,7%. Допълнителни 5 млн. лв. са предвидени и за възстановяване на 100% на обезщетенията на персонала в детските градини, изплащани при прекратяване на трудовите правоотношения.

Разходите за функция "Здравеопазване" за 2016 г. се предвижда да са 3,94 млрд. лв., което е ръст с 54 млн. лв.

✓ Доходите ще се вдигнат с 3,6%

През 2016 г. растежът на българската икономика слабо ще се ускори до 2,1% при очакван ръст на БВП за настоящата година от 2%. През 2017 г. и 2018 г. икономиката ще нарасне съответно с 2,5% и 2,7%. Новите очаквания за следващата година обаче са по-слаби от есенната прогноза на МФ, в която се посочваше очакван ръст на БВП за 2016 г. от 2,3%. Това се дължи на последните данни на Националния статистически институт, посочват от МФ. В резултат са понижени и очакванията за ръста на доходите, потреблението и обема на новите кредити през 2016 г. Потреблението на домакинствата догодина се очаква да нарасне с 1,3%. Постепенното възстановяване на вътрешното търсене ще доведе до нарастване на търсенето на работна ръка, което ще намали безработицата от 9,9% до 9,1%. Успоредно с това доходите от труд ще нараснат с 3,6%. Това е повече от очаквания ръст на доходите за тази година от 3%, но е доста по-малко от заложените 4,8% за ръст на заплатите в предишната прогноза на МФ.

След като за 2016 г. бюджетният дефицит бъде намален до 2%, за следващите две години се предвижда тази тенденция да продължи и дупката в хазната да бъде съответно 1,4% и 1% от БВП.

Средногодишната инфлация се предвижда да нарасне от минус 0,9% за тази до 0,5% за 2016 г. Цените на всички основни групи суровини се очаква да отчетат спадове през 2015 и 2016 г., поради голямото предлагане и свитото търсене в световен мащаб. Металите се очаква да поевтинят, главно заради повишенията в производствения капацитет и забавящото се потребление на Китай. Цените на всички основни селскостопански суровини също ще спаднат, поради голямо предлагане и нарастващи запаси.

✓ БНБ: Външният дълг е намалял с 4 милиарда евро

Справка на БНБ сочи, че външният дълг на страната от началото на годината до края на август, е намалял с 4 милиарда евро.

В края на август 2015 г. brutният външен дълг е 35 390.7 млн. евро (82.2% от БВП), което е с 3965.7 млн. евро (10.1%) по-малко в сравнение с края на 2014 г. (39 356.5 млн. евро, 92.1% от БВП). Дългът намалява с 3174.7 млн. евро (8.2%) спрямо август 2014 г. (38 565.4 млн. евро, 90.2% от БВП).

В края на август 2015 г. дългосрочните задължения са 27 497.1 млн. евро (77.7% от brutния дълг, 63.8% от БВП), като намаляват с 1890.4 млн. евро (6.4%) спрямо края на 2014 г. (29 387.4 млн. евро, 74.7% от дълга, 68.7 от БВП). Дългосрочният дълг намалява с 1985.9 млн. евро (6.7%) спрямо август 2014 г. (29 483 млн. евро, 69% от БВП).

Краткосрочните задължения възлизат на 7893.6 млн. евро (22.3% от brutния дълг, 18.3% от БВП) и намаляват с 2075.4 млн. евро (20.8%) спрямо края на 2014 г. (9969 млн. евро, 25.3% от дълга, 23.3% от БВП). Краткосрочният външен дълг се понижава с 1188.8 млн. евро (13.1%) спрямо август 2014 г. (9082.4 млн. евро, 21.2% от БВП).

Brutният външен дълг на сектор Държавно управление в края на август 2015 г. е 5909.8 млн. евро (13.7% от БВП). Спрямо края на 2014 г. (6026.5 млн. евро, 14.1% от БВП) той намалява със 116.7 млн. евро (1.9%). Дългът на сектора се повишава с 1151 млн. евро (24.2%) спрямо август 2014 г. (4758.8 млн. евро, 11.1% от БВП).

Външните задължения на сектор Банки са 4185.8 млн. евро (9.7% от БВП). Те се понижават с 1281.4 млн. евро (23.4%) спрямо края на 2014 г. (5467.2 млн. евро, 12.8% от БВП). Дългът на сектор Банки намалява с 1377.1 млн. евро (24.8%) спрямо август 2014 г. (5562.9 млн. евро, 13% от БВП).

Вестник Монитор

✓ 230 млн. лв. повече от преки данъци в хазната догодина

Събраните преки данъци догодина се планира да бъдат с 230 млн. повече от 2015 г. и да достигнат 4,68 милиарда, сочат данни от обнародвания от финансовото министерство проектобюджет за 2016 г.. Корпоративните данъци ще са с почти 116 млн. над прогнозната събираемост за 2015 г. и ще достигнат 1,84 млрд. лв, планират от МФ. Прогнозата сочи още, че догодина от данъци на физически лица в хазната ще влязат 2,84 лв., което е със 114,2 млн. лв. повече от очакваната сума за тази.

От косвени данъци плановете са да бъдат прибрани в хазната 13,26 млрд. лв. или с над половин милиард повече от тази година. От тях най-голям ръст се очаква при събираемостта на ДДС от 8,09 на 8,41 милиарда. Приходите от акцизи се планира да нараснат от 4,49 млрд. за тази година до 4,67 млрд. лв. От мита и митнически такси сумите се очаква да останат на тазгодишното ниво от 150 млн. лв.

От финансовото министерство прогнозираят още, че догодина от други данъци ще бъдат събрани 910,5 милиона или с почти 48 млн. лв. повече от 2015 г. Приходите от концесионни такси се планират да бъдат 6 пъти по-високи и да достигнат 705,2 милиона

✓ Бюджет 2016: 2% ръст и 2% дефицит

Дефицит от 1 милиард и 800 милиона лева или 2 % от Brutния вътрешен продукт е заложен в проекта за бюджет за 2016 година, публикуван от Министерството на финансите. Догодина максималният размер на държавния дълг не може да надвишава 26 милиарда и 600 милиона лева, страната ни може да поеме нов дълг от максимум 5 милиарда и 300 милиона. Заложен е ръст на икономиката с повече от 2 %, съобщи БНР.

Разходите за отбрана и сигурност през 2016-та година ще са в размер на 3 милиарда 301 милиона лева и 400 000 лева, е записано още в проектобюджета. В съответствие с решението на Консултативния съвет за национална сигурност при

президента от 27-и април, е спазено изискването средствата за отбрана да не са по-ниски от размера на одобрения минимум за сектора.

Средно с 4,7 на сто ще се увеличат възнагажденията в системата на образованието. С 80 милиона лева се увеличават единните разходни стандарти за едно дете и един ученик.

От 1-ви юли следващата година правителството планира да увеличи от 350 на 400 лева границата за достъп до семейните помощи за деца, е записано в проектобюджета за следващата година. От началото на годината еднократните помощи при раждане на първо, второ и трето дете ще са в по-високи размери в сравнение с тези за четвърто и всяко следващо. При раждане на първо дете помощта ще е 250 лева, за второ 600, за трето 300, за четвърто и всяко следващо дете по 200 лева. Определени са и размерите на детските добавки за бедните семейства. Според броя на децата се предвижда детската добавка за семейство с едно дете да е 37 лева, 85 лева за семейство с две деца, 130 при три деца, 140 лева за семейство с четири деца. При всяко следващо помощта ще се увеличава с по 20 лева.

investor.bg

✓ От Надзорния съвет на НЗОК предлагат НРД да влиза в сила от 1 април

Така ще се даде възможност да се прецени колко и за какво ще се изразходват предвидените средства

Членове на Надзорния съвет на Националната здравноосигурителна каса (НЗОК) предлагат Националният рамков договор (НРД) да влиза в сила не от 1 януари, а от 1 април, заяви пред журналисти представителят на пациентските организации в Надзорния съвет Станимир Хасърджиев.

Днес се проведеха двучасови дискусии, след които заседанието на Надзорния съвет на НЗОК за проекта за бюджета за следващата година се отложи за утре. По думите на Хасърджиев дотогава се очаква експертите от дирекция "Правна" и НЗОК да излязат със становище дали идеята нарушава и доколко други закони.

Ако НРД влезе в сила от 1 април, ще се даде възможност да се прецени колко и за какво ще се изразходват предвидените средства в бюджета за съответната година.

Припомняме, че в четвъртък Станимир Хасърджиев разкри, че НЗОК ще влезе с над 100 млн. лева дефицит през 2016 г. Според председателя на пациентските организации този дефицит може да бъде покрит само чрез трансфер от държавния бюджет.

✓ НЕК е на загуба от 311 млн. лева за деветмесечието

ЕРП-тата съобщават за масово излизане на небитови потребители на свободния пазар

Националната електрическа компания (НЕК) е на загуба от 311 млн. лева за първите девет месеца на годината. Това съобщи директорът на финансовата дирекция на дружеството Румяна Кръстева по време на откритото заседание в Комисията за енергийно и водно регулиране, на което беше разгледано решението за промяната на цената на електроенергията от 1 ноември.

Припомняме, че в края на миналата седмица регулаторът свали стойността на таксата "Задължения към обществото" с 1 лев, заради по-ниската цена на природния газ в последните месеци на годината.

Към края на септември загубите от регулираната дейност на дружеството са в размер на 400 млн. лева, уточни още Кръстева.

Задълженията на НЕК към края на август са 3,6 млрд. лева, от които 1,5 млрд. лева са към производители на електрическа енергия, каза още тя. На т.нар. "американски" централи - AES Гълъбово и КонтурГлобал, НЕК дължи 968 млн. лева.

Прогнозата на Кръстева е, че до края на годината загубите на НЕК ще нарастнат до 400 млн. лева.

Тя посочи още, че няма изготвена наредба за разпределението на приходите във фонда за спасяването на електроенергетиката, в който всеки месец производителите на електроенергия и търговци трябва да внасят 5% от приходите си от продажби. Кръстева посочи, че приходите във фонда са 24,5 млн. лева месечно.

От държавната компания коменитраха още и че приходите й намаляват - през август и септември с по около 10 млн. лева. Изчисленията сочат още, че това няма да бъде компенсирано с намалените разходи за изкупуване на енергията от топлофикациите, което ще бъде в размер на 40,5 млн. лева. Ако влязат в сила новите предложения на КЕВР, приходите за дружеството до края на регулаторния период – ще бъдат 35 млн. лева.

От електроразпределителните дружества пък съобщиха за масовото напускане на небитови потребители от ниско напрежение на свободния пазар. Само в периода август - октомври 6 хил. обекта са излезнали на свободния пазар, обясни Зорница Генова от ЧЕЗ България. EVN България също посочиха, че има увеличение на броя на потребителите, излизачи от регулиран към свободен пазар. До края на регулаторния период (юни 2016 година) прогнозите са, че 52% от небитовите потребители на регулирания пазар (основно малки и средни фирми) ще излязат на свободния пазар.

Разпределителните дружества посочиха още, че в доклада на работната група без промяна остават технологичните разходи - в размер на 8%, което не е реалистично. От ЧЕЗ България посочиха още, че признатите оперативни разходи са с 14% по-ниски от реално извършените.

Промяната в таксата "Задължения към обществото" ще стане ясна след заседание на енергийния регулатор на 1 ноември.

✓ Проектобюджетът залага нов дълг от 5,3 млрд. лева

С част от средствата ще се финансира бюджетният дефицит за 2016 г.

През следващата фискална година България ще може да поеме нов дълг в размер на до 5,3 млрд. лева. С част от средствата ще се финансира бюджетният дефицит за 2016 г. (1,8 млрд. лева), погашенията на падежиращ дълг.

Предвижда се също така „финансиране на програми и инструменти за финансова стабилизация и предоставяне на извънредна публична финансова подкрепа по Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници, включително чрез Българската банка за развитие“.

Според новоприетия закон за реструктуриране на банки извънредна публична финансова подкрепа се предоставя на проблемни банки или като предпазна мярка за попълване на капиталов недостиг в резултат на стрес тестовите, извършени за банковата система на ниво Европейски съюз, както и при прегледите за качество на активите или при еквивалентни на тях стрес тестове и прегледи, извършени от БНБ, Европейската централна банка или от ЕБО. Таванът за емисиите външен дълг през 2016 по тригодишната MTN програма е 3,9 млрд. лв., включително за операции чрез ББР. Това означава, че вътрешните емисии ще бъдат 1,4 млрд. лева, пояснява BloombergTV.bg.

Тригодишната програма е на стойност 8 млрд. евро, от които през 2015 бяха пласирани еврооблигации за 3.1 млрд. евро, с част от които бе погасен мостовия заем заради КТБ в размер на 1.3 млрд. евро. В размера на ограничението за емисии от 5,3 млрд. лева не се включват ДЦК, емитирани с цел обратно изкупуване на дълг, както и дългът, който се изплаща до края на текущата бюджетна година, при условие че не се увеличава държавният дълг към края на годината.

В предишни години дълг, емитиран в началото на годината и погасен преди края ѝ се включваше при изчисляването на тавана на емисиите. С преходните разпоредби на бюджета се дава право на МФ освен сделки по обратно изкупуване да прави и други суапови сделки.

Освен това бюджетът може да дава гаранции на Фонда за гарантиране на влоговете в банките, включително по заеми от външни кредитори в общ размер до 900 млн. евро, както и гаранции в полза на ББР в размер до 1 млрд. лева.

✓ МФ получи 0,47% средна доходност за 3-годишните книжа

Този път ведомството одобри всички поръчки за облигациите с номинал 150 млн. лв.

Министерството на финансите (МФ) пласира успешно 3-годишни държавни ценни книжа (ДЦК) на стойност 150 млн. лв. при среднопретеглена годишна доходност от 0,47%, показват резултатите от проведения днес търг, публикувани на сайта на Българска народна банка.

Сега ведомството получава малко по-добра доходност в сравнение с предходната емисия на средносрочните книжа, но за сметка на по-нисък интерес. По време на аукциона, проведен на 7 септември, постигната възвръщаемост бе 0,49%, а постигнатият коефициент на покритие – 2,15.

До участие в днешния търг бяха допуснати поръчки със съвкупна номинална стойност 163,75 млн. лв., в т.ч. несъстезателни поръчки със съвкупна номинална стойност 1,2 млн. лв. Така постигнатият коефициент на покритие е едва 1,09, или два пъти по-нисък в сравнение с предходния аукцион за 3-годишни ДЦК.

В крайна сметка този път министерството одобри всички поръчки - за разлика от търговете за 5-годишните и 10-годишни облигации, които се проведоха през месеца.

Средната цена на допуснатите до участие в аукциона за 3-годишните ДЦК поръчки е 101,37 лв. на 100 лв. номинал, показва информацията, поместена на сайта на БНБ, която играе ролята на фискален агент на държавата.

Там се вижда, че най-ниската доходност за книжата е била 0,4%, а максималната – 0,6 на сто.

Падежът на съкровищните облигации е 28 януари 2015 г. Размерът му е 150 млн. лв., а лихвеният процент е 1,1% годишно. Датата на плащане за одобреното количество е 28.10.2015 г. Лихвите се изплащат на всеки шест месеца, считано от датата на емисията, като последното плащане се извършва заедно с изплащането на номиналната стойност на емисията.

Информация за профила на инвеститорите, сдобили се с книжа, трябва да предостави Министерството на финансите, но по принцип средносрочните емисии са по-предпочитани най-вече от банките, докато застрахователите и пенсионните фондове традиционно търсят инструменти с по-дълъг хоризонт.

✓ Брутният външен дълг на България намалява с 4 млрд. евро от началото на 2015 г.

От януари до август са извършени плащания по обслужването на брутния външен дълг в размер на 6,1 млрд. евро

Брутният външен дълг на България вече е 35,3 млрд. евро, което представлява 82,2% от брутния вътрешен продукт (БВП) на страната, сочат данните на Българската народна банка (БНБ) към края на август. Според тях от началото на тази година дългът намалява с 3,96 млрд. евро. На годишна база (спрямо август 2014 година) спадът е от 3,17 млрд. евро или 8,2 на сто.

От януари до август са извършени плащания по обслужването на брутния външен дълг в размер на 6,1 млрд. евро.

Към 31 август дългосрочните задължения на България са в размер на почти 27,5 млрд. евро и от началото на годината те намаляват с 1,8 млрд. евро. Спрямо миналия август дългосрочните задължения са с 6,2% по-малко (1,98 млрд. евро)

Намаляват и краткосрочните задължения – с 2 млрд. евро от началото на годината до 7,89 млрд. евро. Към края на август 2014 година краткосрочните задължения на страната са били малко над 9 млрд. евро.

БНБ отчита обаче ръст на брутния външен дълг в сектор „Държавно управление“ - с 1,15 млрд. евро (над 24%) на годишна база. Към края на август дългът в този сектор възлиза на 5,9 млрд. евро. От началото на годината все пак има намаление, макар и със 116 млн. евро.

Външните задължения в сектор „Банки“ намаляват и спрямо края на 2014 година, и на годишна база. Данните на БНБ сочат, че към края на август 2015 година дългът е в размер на 4,18 млрд. евро или с 1,28 млрд. евро по-малко от началото на годината и с 1,37 млрд. евро спрямо миналия август.

Външните задължения в „Други сектори“ (фирми) са в размер на 11,7 млрд. евро.

Данните на централната банка показват още лек отлив на получените кредити и депозити от нерезиденти от началото на годината – 4,12 млрд. евро, спрямо 4,77 млрд. евро за същия период на 2014 година. 2,15 млрд. евро от тези средства са всъщност придобитите от нерезиденти ценни книжа от емитирания през март 2015 година троен транс облигации на международните капиталови пазари, обясняват от БНБ.

Нетният външен дълг в края на август е 8,13 млрд. евро, като намалява с 5,62 млрд. евро (почти 41%) спрямо края на 2014 година. Понижението се дължи както на намалението на brutния външен дълг, така и на нарастването на brutните външни активи (с 1,66 млрд. евро). Като процент от БВП нетният външен дълг възлиза на 18,9% в края на август, намалявайки с 13.3 процентни пункта спрямо края на 2014 година..

Нетният външен дълг намалява с 6 млрд. евро спрямо август 2014 година.

✓ МФ запазва темпото, с което ще намалява дефицита до 2018 г.

Финансовото министерство занижава оценката за ръста през 2016 г. от първоначалните 2,3% до 2,1%

Министерството на финансите (МФ) запазва темпото, с което ще намалява бюджетния дефицит в следващите три години, като ще разчита на икономическия растеж, потреблението, вноса, инвестициите и на мерките на приходните агенции за подобряване на събираемостта за ръст на приходите.

Освен това ведомството вече планира по-бърз спад на безработицата, по-ниска инфлация, отрицателно кредитиране и по-голяма роля на износа за прираста на brutния вътрешен продукт (БВП) за сметка на потреблението и инвестициите на компаниите в сравнение с първата си есенна макроикономическа прогноза, оповестена в началото на октомври.

Корпоративните и доходните данъчни ставки остават непроменени, но ще има промяна в акцизите, произтичаща от необходимостта от достигане на минималните нива на акцизните ставки в Европейския съюз (облагането при цигарите и горивата, използвани за отопление). От 1 януари 2016 г. минималната работна заплата (МРЗ) става 420 лв., а от 1 януари 2017 г. се планира да нарасне до 460 лв.

Това са някои от акцентите в актуализираната средносрочна бюджетна прогноза за периода 2016-2018 г., в която са изложени мотивите към законопроекта за държавния бюджет за следващата година. Бюджет 2016 г. и новите макроикономически прогнози са публикувани на сайта на ведомството.

По-бавен икономически растеж през 2016 г.

В актуализираната есенна макроикономическа прогноза за 2015 г. МФ запазва очакванията си за икономически растеж от 2%. Но оценката за ръста през 2016 г. е ревизирана надолу от първоначалните 2,3% до 2,1%. Ведомството прогнозира, че през 2017 и 2018 г. растежът ще остане на „относително стабилни нива при, съответно - 2,5 % и 2,7 %.

„Прогнозите и очакванията за развитието на българската икономика са ревизирани в положителна посока и отразяват по-добро от планираното представяне през 2015 г. и благоприятните тенденции в периода до 2018 година“, гласят мотивите на МФ.

ОСНОВНИ МАКРОИКОНОМИЧЕСКИ ПОКАЗАТЕЛИ	ОТЧЕТНИ ДАННИ		ПРОГНОЗА			
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Международна среда						
Световна икономика (реален растеж, %)	3.4	3.4	3.2	3.8	3.9	3.9
Европейска икономика - ЕС 28 (%)	0.1	1.3	1.9	2.0	1.9	1.9
Валутен курс щ.д./евро	1.33	1.33	1.12	1.13	1.13	1.13
Цена на петрол "Брент" (щ.д./барел)	108.9	98.9	53.1	51.8	57.0	61.5
Цена на неенергийни суровини (в щ.д., %)	-7.1	-4.6	-13.1	-5.2	0.3	0.0
Брутен вътрешен продукт						
БВП (млн. лв.)	81 971	83 612	85 967	88 282	91 342	95 055
БВП (реален растеж %)	1.3	1.5	2.0	2.1	2.5	2.7
Потребление	-0.7	2.2	0.5	1.3	2.2	2.9
Брутообразуване на основен капитал	0.3	3.4	1.3	0.7	1.9	2.8
Износ на стоки и услуги	9.2	-0.1	8.1	4.6	4.8	5.0
Внос на стоки и услуги	4.9	1.5	6.2	3.3	4.4	5.3
Пазар на труда и цени						
Заетост (СНС) (%)	-0.4	0.4	0.3	0.4	0.6	0.6
Коефициент на безработица (НРС, %)	12.9	11.4	9.9	9.1	8.5	8.0
Компенсации на един нает (%)	8.8	5.6	3.0	3.6	4.3	4.9
Дефлатор на БВП (%)	-0.7	0.4	0.8	0.6	0.9	1.3
Средногодишна инфлация (ХИПЦ, %)	0.4	-1.6	-0.9	0.5	1.0	1.9
Платежен баланс						
Текуща сметка (% от БВП)	1.8	1.2	2.1	1.8	1.6	1.3
Търговски баланс (% от БВП)	-6.9	-6.4	-4.6	-3.9	-3.7	-3.8
Преки чуждестранни инвестиции (% от БВП)	3.6	3.5	3.1	3.2	3.3	3.3
Паричен сектор						
МЗ (%)	8.9	1.1	5.2	4.9	5.9	6.8
Кредити за фирми (%)	0.5	-10.8	-0.3	1.1	2.7	4.0
Кредити за домакинства (%)	-0.2	-1.6	-0.1	0.6	1.8	2.7

Таблица: МФ

Двигателите на икономиката - по-голяма роля на износа, доста по-малка на потреблението и инвестициите на компаниите. При сравнение на новата есенна макроикономическа прогноза с първоначалната се виждат големи отклонения при оценките за двигателите на икономическия растеж. Например, докато първоначално МФ прогнозираше ръст на потреблението до 1,4% през 2015 г. до 2,2% през 2016 г. и 2,7 на сто през 2017 г., то вече се очаква прираст от само 0,5% за тази, 1,3% за следващата и 2,2% за 2017 г. Нивото на потреблението през 2018 г. остава без промяна.

Изменения има и при оценката за инвестициите на компаниите (т.нар. брутообразуване на основен капитал). През 2015 г. те трябва да отбележат близо троен по-бавен ръст в сравнение с 2014 г., спад до 0,7% догодина и след това ускоряване до 1,9% през 2017 и 2,8% през 2018 г., съответно. Преди това МФ залагаше растеж от 1,8% през тази и 1,5% през 2017 г., например.

По отношение на износа – МФ ревизира нагоре прогнозата си за ръста на експорта до 8,1% през тази, 4,6% през следващата и до 4,8% през 2017 г. и 5% през 2018 г. Преди това ведомството очакваше 7,2% годишен ръст сега, 4,2% догодина и 4,6% през 2017 г. Само прогнозата за 2018 г. е ревизирана надолу от първоначалните 5,3%.

Запазва се оценката за относително постоянния дял на преките чуждестранни инвестиции от около 3,3% от брутния вътрешен продукт (БВП) средно годишно. за периода 2015-2018 г.

Безработица под 10% през 2015 г.

Доста по-оптимистични са оценките на МФ за състоянието на пазара на труда през тази и следващата година в сравнение с предходните. Ведомството сега очаква понижаване на безработицата до 9,9% в края на 2015 г. и до 9,1% догодина. Цифрите за 2017 г. и 2018 г. остават непроменени. Според експертите на ведомството повишената вътрешна икономическа активност и положителното влияние от външната среда ще благоприятстват ръста на заетостта в рамките на 0,7% средно годишно за периода 2017-2018 г., включително.

По-ниска инфлация през 2015 г.

По отношение на инфлацията – МФ вече прогнозира по-дълбока дефлация. Сега оценката за цялата 2015 г. е 0,9% спрямо предходната от 0,7%. Промяната се дължи основно на динамиката на цените на суровините на международните пазари и при нехранителните стоки.

Средногодишната инфлация за 2016 г. МФ очаква да бъде положителна от 0,5%, или по-ниска спрямо предходната оценка от 0,8%. В периода 2017-2018 г. тя ще се ускори последователно от 1% до 1,9% при допускане за по-високи международни цени на петрола и основните суровини и сбъждане на прогнозата за нарастване на вътрешното търсене.

Спад на кредитирането тази година и бавен ръст в следващите три години

Очакванията на правителството за търсенето на кредити вече са негативни. Докато в първоначалния вариант на есенната прогноза все още прогнозата бе за лек ръст на кредитната активност от страна на фирми и домакинства, ревизията предлага спад. При фирмите той се очаква да бъде от 0,3% през 2015 г., а за домакинства – от 0,1%. Ръст МФ предрича в следващите три години, но по-бавен в сравнение с предишните оценки.

Консервативната фискална консолидация ще продължи

Правителството възнамерява да продължи процеса по фискална консолидация, състоящ се в намаляване на бюджетния дефицит с около 0,5 процентни пункта от БВП във всяка от годините до 2018 г. За следващата година МФ залага недостиг в хазната в размер на 2%.

В средносрочен план се запазва политиката за постепенна консолидация, като планираният дефицит за 2017 и 2018 г. е, съответно - на нива от 1,4 % от БВП и 1 % от БВП.

„Основен приоритет на провежданата фискална политика в средносрочен план остава стремежът за запазване на стабилността на публичните финанси“, мотивират се от МФ.

Ревизия има и в оценката на програмата за 2015 г., като необходимостта от промени в рамката по държавния бюджет и по КФП произтича основно от нарасналите очаквания за усвояване на средствата по програмите на ЕС програмния период 2007-2013 г. и от прогнозираното значително преизпълнение на приходите по държавния бюджет.

Най-значителен допълнителен натиск върху разходите оказва по-високото усвояване на средствата от ЕС в резултат на приключването на програмния период 2007-2013 г., както и други допълнителни разходи по самостоятелните бюджети, включени в КФП, в това число и за сметка на наличности.

В прогнозата са отчетени и предизвикателствата, свързани с невъзможността от рязко свиване на разходите за персонал в някои сектори, в т.ч. и възникналите в резултат на оптимизацията на персонала непредвидени разходи за обезщетения и редуциране на неефективни разходи в секторите, предоставящи публични услуги.

В резултат на това се очаква дефицитът по КФП на касова основа за 2015 г. да достигне до 3,3% от БВП, но дефицитът на начислена основа ще бъде под 3% от БВП, с което не се нарушават Маастрихтските критерии по отношение на нивото на бюджетния дефицит.

„Независимо от фискалните предизвикателства, целта за повишаване ефективността на публичните разходи кореспондира пряко с основния разходен приоритет – инвестиции в човешкия капитал, основно чрез финансиране на целенасочени мерки в областта на средното образование, както и инвестиции в инфраструктура“, пише още в мотивите.

Приходите по Консолидираната фискална програма (КФП) за периода 2016-2018 г. запазват относително устойчиво ниво с тенденция за лек спад в диапазона 37,4-37,1% от БВП, посочват от МФ. Общите разходи показват тенденция на намаление от 39,4% от БВП през 2016 г. до 38,2% от БВП през 2018 г. и имат основен консолидационен принос за постигане на целите за дефицита.

Догодина максималният размер на държавния дълг не може да надвишава 26,6 млрд. лева, страната ни може да поеме нов дълг от максимум 5,3 млрд. лева. С част от тези средства ще се финансира бюджетният дефицит (1,8 млрд. лева), погашенията на падежиращ дълг, както и се предвижда финансиране на програми и инструменти за финансова стабилизация и предоставяне на извънредна публична финансова подкрепа по Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници, включително чрез Българската банка за развитие.

Въз основа на допусканията и прогнозното нетно дългово финансиране за периода 2016-2018 г. съотношението държавен дълг към прогнозния БВП се очаква да възлезе на около 28,9 % към края на периода. Към края на август 2015 г. нивото му се запазва в размер на 28,4%.

„Основна предпоставка за нарастване на държавния дълг е потребността от осигуряване на средства за рефинансиране на дълга в обращение, финансиране на бюджетните дефицити и поддържане нивото на фискалния резерв като антицикличен механизъм за посрещане на текущи ликвидни дисбаланси“, посочват от ведомството на Владислав Горанов. Ръст на акцизите и минималната работна заплата

За периода 2016-2018 г. не се очакват значителни промени в основните данъци и ставки, но с изключение на някои конкретни законодателни промени при акцизите, произтичащи от необходимостта от достигане на минималните нива на акцизните ставки в Общността в съответствие с договорения преходен период (облагането при цигарите и горивата, използвани за отопление), които ще окажат положителен ефект върху бюджетните приходи.

„Данъчно-осигурителната политика ще бъде ориентирана към подкрепа на икономическия растеж, подобряване на бизнес средата, както и ограничаване на данъчните измами и повишаване на фискалната устойчивост в дългосрочен план“, коментират от МФ.

В актуализираната средносрочна бюджетна прогноза по отношение на МРЗ е предвидено увеличаване на нейния размер от 1 януари 2016 г. на 420 лв., от 1 януари 2017 г. на 460 лв. и запазването му през 2018 г.

„Това повишаване цели постигането на номинален ръст на възнагражденията на най-нискодоходните групи на пазара на труда и ще способства за постигането на социална кохезия и създаването на равни възможности за пълноценен социален и продуктивен живот за всички социални групи от населението“, аргументират се от ведомството.

По-високи осигуровки за пенсия от 2017 г., но и по-високи пенсии

Заложената осигурителната политика предвижда да се запазят размерите и съотношенията на осигурителните вноски за фондовете на държавното обществено осигуряване (ДОО) за 2016 г., като за 2017 и 2018 г. обаче се повишава размерът на осигурителната вноска за фонд „Пенсии“ на ДОО с по един процентен пункт.

Предвижда се поетапно повишаване на частта от минималния осигурителен доход, върху който се определят здравноосигурителните вноски за лицата, които се осигуряват за сметка на държавния бюджет, върху 55% от минималния осигурителен доход за самоосигуряващите се лица от 1 януари 2016 г., като всяка следваща година се увеличава с 5 на сто до достигане на минималния осигурителен доход за самоосигуряващите се лица, което е съобразено при разработването на прогнозата за периода 2016-2018 година.

Пенсионната политика предвижда от 2017 г. вместо осъвременяване на пенсиите от 1 юли да се извършва преизчисляване на всички пенсии за трудова дейност с по-голяма тежест на една година осигурителен стаж, като увеличението ще бъде с процент равен или по-голям от процента, определен по чл. 100 на Кодекса за социално осигуряване (КСО). Със същите проценти се предвижда да се увеличават и размерите на социалната пенсия за старост и минималната пенсия за осигурителен стаж и възраст.

За периода 2016-2018 г. процентите на увеличение на размерите на пенсиите от 1 юли всяка година са съответно:

- 2016 г. – 2,5 % от осъвременяването по чл. 100 от КСО;

- 2017 г. – 2,7 % при увеличение на тежестта на всяка година осигурителен стаж от 1,1 на 1,130;

- 2018 г. – 2,8 % при увеличение на тежестта на всяка година осигурителен стаж от 1,130 на 1,161.

epicenter.bg

✓ Според месечен обзор на финансовото министерство за икономиката: Безработицата намалява, фискалният резерв е 11,1 млрд. лв.

Потребителските цени през септември отчетоха намаление с 0,8% спрямо предходния месец основно поради спада в цените на течните горива, се казва в документа

Безработицата у нас намалява - както спрямо предишния месец, така и в сравнение с миналата година. През август 2015 г. тя е 9,3 на сто. За сравнение през юли е 9,4%, през март – 11 на сто, а за цялата 2014 г. - 11,2 на сто. Това е записано в месечния обзор на финансовото министерство, който беше качен на сайта на ведомството днес.

В документа са представени основни показатели от пазара на труда, финансовия и фискалния сектор, инфлацията, както и данни от краткосрочната бизнес статистика по икономическото развитие.

В месечния обзор на българската икономика са ползвани статистическите данни до 14 октомври 2015 г.

Сред акцентите в документа е този, че краткосрочната бизнес статистика отчете разнопосочна динамика през август, като промишленото производство нарасна с 4,3% на годишна база, а оборотът на промишлените предприятия, търговията на дребно и индексът на строителната продукция се понижиха. През септември индикаторът за бизнес климата също се понижи поради влошаване на очакванията в промишлеността, строителството и търговията на дребно.

Брутният външен дълг (БВД) възлезе на 35,93 млрд. евро към края на юли и съставляваше 82.9% от БВП спрямо 92,1% в края на 2014 г. след съществени ревизии на обема на вътрешнофирменото кредитиране.

Салдото по консолидирания бюджет бе положително в размер на 622 млн. лв. на касова основа към края на август. Постигнато бе значително подобрение на бюджетната позиция спрямо януари-август 2014 г., което се свързва с по-високия растеж на общите приходи и помощи в сравнение с разходите.

Промишленото производство нарасна с 4.3% на годишна база през август. Най-голям принос за отчетения растеж имаше производството на метални изделия, без машини и оборудване, следвано от производството на електронически съоръжения и производството на химични продукти. В същото време, динамиката при производството на основни метали ограничаваше растежа.

Търговията на дребно премина на отрицателна територия през август, като се понижи с 1.8% спрямо съответния период на предходната година. Търговията на дребно с текстил, облекло, обувки и кожени изделия отчете най-голям спад от 9.4% на годишна база, следвана от продажбите на дребно с автомобилни горива и смазочни материали с понижение от 8.7%. В същото време, търговията на дребно с фармацевтични и медицински стоки и козметика продължи да се представя стабилно и отчете растеж от 12.8% на годишна база.

Общото равнище на потребителските цени през септември намалю с 0,8% в сравнение с август. Отрицателната инфлация се дължеше основно на спада в цените на течните горива от 6,9% на месечна база, се подчертава в обзора.

В края на август фискалния резерв бе в размер на 11,1 млрд. лв., в това число 10,7 млрд. лв. депозити на фискалния резерв в БНБ и банки, и 0,4 млрд. лв. вземания от фондовете на Европейския съюз за сертифицирани разходи, аванси и др.

✓ До края на 2015 година ще има Непредвидени разходи от 387,8 млн. лв. за някои министерства

Допълнителните харчове са свързани основно с плащането на обезщетения на съкратени от ведомствата кадри. Към 30 септември само в МВР за целта са нужни 22,9 млн. лв., сочат данните на финансовото министерство. Обособяването на допълнителен ресурс за 2015 г. в размер на 387,8 млн. лв. (0,5% от прогнозния БВП) в резерва за непредвидени и/или неотложни разходи, предлага финансовото министерство в актуализираната средносрочна бюджетна прогноза за периода 2016-2018 г. Документът съпътства проектобюджета за 2016 г.

Допълнителните харчове са свързани основно с плащането на обезщетения на съкратени от няколко министерства и ведомства кадри. Освен тези проблеми съществува недостиг за финансиране на разходи, свързани с Програмата за развитие на селските райони и изплащането на преходната национална помощ за сектор „Животновъдство“ по бюджета на Държавен фонд „Земеделие“.

Така например, за Министерски съвет са предвидени до 2 млн. лв. Средствата се необходими за изплащането на полагащи се обезщетения заради съкращения, за изплащането на заплати и осигурителни вноски на назначен нов заместник областен управител, както и във връзка с увеличението на минималната заплата и свързаното с това увеличение на разходите за персонал, уточняват от финансовото министерство.

Допълнително 7 млн. лв. ще получи Министерството на външните работи, като 500 000 лв. от тях са за разходи за персонал (допълнително назначени хора в задграничните мисии), а останалите – за дългосрочни командировки, уточняват от ведомството на финансист номер 1 Владислав Горанов.

Министерството на отбраната ще получи допълнително до 57,2 млн. лв., в т.ч. за персонал 48,0 млн. лв. и за издръжка 9,2 млн. лева. Допълнителните разходи за персонал са за: заплати и осигурителни вноски – 33,0 млн. лв. и за други възнаграждения и плащания за персонал, включително за обезщетения – 15,0 млн. лв. Увеличението се налага независимо от предприетите мерки за намаляване числеността на администрацията на министерството и на структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната общо с 378 щатни бройки и с 20 % на числеността на персонала, назначен по допълнително разписание на длъжностите, тъй като няма промяна в числеността на въоръжените сили.

За Министерството на вътрешните работи допълнителните разходи са в размер на 180 млн. лв., в това число за персонал - 120 млн. лв. и за издръжка 60 млн. лева. Предвижда се увеличение на средствата за заплати и осигурителни вноски в размер до 80,0 млн. лв., в това число за плащане на извънреден труд във връзка с непредвидени разходи за провеждане на специализираните полицейски операции за овладяване на миграционния натиск, аргументират се от финансовото министерство. Освен това към 30 септември се дължат 22,9 млн. лв. за обезщетения на служители на МВР. Като се добавят и очакваните заявки за нови обезщетения до края на годината, общият недостиг на средства за изплащането им ще достигне близо 40 млн. лв.

До 3,2 млн. лв. са предвидени като допълнителни средства за персонал в Националната служба за охрана (НСО). Още 100 000 лв. са нужни за изплащане на дължимите обезщетения, свързани със смяната на Омбудсмана и неговия екип.

Държавен фонд „Земеделие“ ще получи допълнителни 370,7 млн. лв. за разплащане на проекти по селската програма и по програмата за развитие на сектор „Рибарство“ за програмния период 2007-2013 г.

✓ В проектобюджета за догодина: Дефицитът ще е 2% от БВП

Заложените разходи за отбрана и сигурност са в размер на малко повече от 3,301 млрд. лв.

Държавната субсидия за един получен действителен глас съгласно Закона за политическите партии за 2016 г. ще бъде 11 лв.

Дефицитът догодина ще бъде 2% от БВП или 1,8 млрд. лв. Това предвижда проектобюджетът за 2016 г. Планираният дефицит за 2017 и 2018 г. е съответно 1,4% и 1% от БВП.

За следващата година е записано, че държавният дълг не може да надвишава 26,6 млрд. лв. Според документа страната ще може да поеме нов дълг в размер на максимум 5,3 млрд. лв.

Минималният размер на фискалния резерв към 31 декември 2016 г. е в размер 4,5 млрд. лв.

Планира се приходите в бюджета догодина да бъдат 20,592 млрд. лв., а разходите - 10,995 млрд. лв.

Заложените разходи за отбрана и сигурност са в размер на малко повече от 3,301 млрд. лв. Те отразяват държавната политика по отбраната, сигурността и вътрешния ред, съдебната власт, както и дейностите по изпълнението на наказанията.

Проектът предвижда за 2016 г. да има повече има за образование. В системата на средното образование е предвидено увеличение на стандартите за финансиране на дейностите по образованието, с което се създава възможност за увеличение на заплатите на педагогическия и непедагогическия персонал в системата, аргументират се от Министерство на финансите в мотивите към законопроекта. За подпомагане на политиката за осигуряване с добри и мотивирани педагогически специалисти в Бюджет 2016 са планирани допълнителни средства в размер на 80,0 млн. лв. за увеличение на единните разходни стандарти за едно дете и един ученик със средно 4,7 %, като тези средства ще бъдат насочени към повишаване на възнагражденията в системата.

От ведомството предлагат увеличение на размерите на пенсиите от 1 юли всяка година, както следва - с 2,5% по швейцарското правило за 2016 г., през 2017 г. - 2,7 на сто, през 2018 г. - с 2,8 %. До 2018 г. се запазва таванът на пенсиите на досегашното си ниво от 910 лв.

Според проекта средствата за зимно поддържане и снегочистване ще се предоставят на общините до 20 януари в размер 75 на сто и до 30 октомври - станалите 25%.

Проектобюджетът ще бъде обсъден с бизнеса и синдикатите на заседание на тристранката на 29 октомври.

✓ Проектобюджетът за 2016-а: Детските добавки и помощите за раждане се увеличават, минималната заплата скача

От 1 юли догодина право на парите ще имат семействата с доход до 400 лева на човек на месец, вместо досегашните 350 лева

Детските добавки догодина се увеличават. За семейство с едно дете ще се полагат по 37 лв. вместо досегашните 35 лв. Това предвижда проектобюджетът на държавата за 2016 г.

Освен това за първи път добавките вече ще се отпускат по съвсем нова схема – те няма да зависят от поредността на малчуганите, а от общия им брой в една фамилия. Така за две деца сумата е 85 лв., за три – 130 лв., за четири – 140 лв., като за всяко следващо дете помощта ще расте с 20 лв. Досега за първо дете се отпускаха 35 лв., за второто – 50 лв., а за трето и всяко следващо – отново по 35 лв.

Променя се и доходът, с който семействата трябва да разполагат, за да имат право на парите. Досега той беше 350 лв. на човек. Според проекта от 1 юли 2016 г. тази летва се вдига на 400 лв. Така ще се увеличи броят на семействата, които получават парите.

Променя се предвиждат и в еднократната помощ, която държавата отпуска за раждане на дете – 250 лв. за първо, 600 лв. за второ, за трето – 300 лв., за четвърто и всяко следващо – по 200 лв. Досега за трето и всяко следващо се даваха по 200 лв. Парите се дават независимо от доходите на семействата.

Държавната награда, която се отпуска за особени заслуги, ще остане в досегашния си размер от 700 лв., предвижда още проектът.

Месечната добавка за отглеждане на дете с трайни увреждания ще продължи да бъде 240 лв. Майките-студентки в редовна форма на обучение ще получават, както и досега по 2880 лв. за бебетата си.

Еднократната помощ за отглеждане на близнаци ще остане 1200 лв. за всяко дете. 100 лв. остава допълнителната еднократна помощ за малчуган, ако до 2-годишната му възраст му се установи трайно увреждане 50 и над 50 на сто.

От 1 януари 2016 г. минималната заплата ще стане 420 лв., вместо досегашните 380 лв.

Предвижда се трансфер от бюджета за Държавното обществено осигуряване в размер на малко над 5,069 млрд. лв., а за Здравната каса - 1,069 млрд. лв.

✓ Законопроект за държавния бюджет

МФ: Очакванията за растежа на БВП са през 2016 г. да достигне 2,1%

Минималната заплата ще се вдигне догодина от 380 лв. на 420 лв., настоява ведомството

Министерството на финансите публикува законопроекта за държавния бюджет на България за 2016 г. и актуализираната средносрочна бюджетна прогноза за периода 2016-2018 г., която представлява мотивите към законопроекта.

В актуализирана средносрочна бюджетна прогноза за периода 2016-2018 г. са представени средносрочните икономически перспективи и приоритети на правителството, както и основните параметри на бюджетната рамка за следващата година, съобщиха от МФ.

Основен приоритет на провежданата фискална политика в средносрочен план остава стремежът за запазване на стабилността на публичните финанси. В този контекст определянето на параметрите на бюджетната рамка изисква продължаващи усилия за фискална консолидация, като стъпките за нейното постигане за периода 2016-2018 г. отразяват развитието на политиките от последната средносрочна бюджетна прогноза, като са отчетени и актуалните данни за ревизираната оценка на програмата за 2015 г. и за макроикономическото развитие през следващите години.

В макроикономически план прогнозите и очакванията за развитието на българската икономика са ревизирани в положителна посока и отразяват по-добро от планираното представяне през 2015 г. и благоприятните тенденции в периода до 2018 година.

Очакванията за реалния растеж на БВП са през 2016 г. да достигне 2,1 % и запазване на относително стабилни нива на растежа през 2017 и 2018 г., съответно 2,5 % и 2,7 %.

Планирано е процесът на фискална консолидация да продължи, като в актуализираната бюджетна прогноза за периода 2016-2018 г. ревизираната цел за дефицита по консолидираната фискална програма (КФП) за 2016 г. е в размер на 2,0 % от БВП при 2,5 % от БВП за 2016 г., заложена в средносрочната бюджетна прогноза от пролетта на тази година. В средносрочен план се запазва политиката за постепенна консолидация, изразяваща се в годишна стъпка за подобряване на бюджетната позиция от около 0,5 % от БВП. Планираният дефицит за 2017 и 2018 г. е съответно на нива от 1,4 % от БВП и 1,0 % от БВП.

Данъчно-осигурителната политика ще бъде ориентирана към подкрепа на икономическия растеж, подобряване на бизнес средата, както и ограничаване на данъчните измами и повишаване на фискалната устойчивост в дългосрочен план.

За периода 2016-2018 г. не се очакват значителни промени в основните данъци и ставки с изключение на някои конкретни законодателни промени при акцизите, произтичащи от необходимостта от достигане на минималните нива на акцизните ставки в Общността в съответствие с договорения преходен период (облагането при цигарите и горивата, използвани за отопление), които ще окажат положителен ефект върху приходите.

Осигурителната политика предвижда да се запазят размерите и съотношенията на осигурителните вноски за фондовете на държавното обществено осигуряване за 2016 г., като за 2017 и 2018 г. се повишава размерът на осигурителната вноска за фонд „Пенсии“ на ДОО с по един процентен пункт.

Предвижда се поетапно повишаване на частта от минималния осигурителен доход, върху който се определят здравноосигурителните вноски за лицата, които се осигуряват за сметка на държавния бюджет, върху 55 на сто от минималния осигурителен доход за самоосигуряващите се лица от 1 януари 2016 г., като всяка следваща година се

увеличава с 5 на сто до достигане на минималния осигурителен доход за самоосигуряващите се лица, което е съобразено при разработването на прогнозата за периода 2016-2018 година.

Приходите по КФП за периода 2016-2018 г. запазват относително устойчиво ниво с тенденция за лек спад в диапазона 37,4 - 37,1% от БВП.

Общите разходи по КФП в средносрочен план показват тенденция на намаление от 39,4 % от БВП през 2016 г. до 38,2 % от БВП през 2018 г. и имат основен консолидационен принос за постигане на целите за дефицита.

Независимо от фискалните предизвикателства, целта за повишаване ефективността на публичните разходи кореспондира пряко с основния разходен приоритет – инвестиции в човешкия капитал, основно чрез финансиране на целенасочени мерки в областта на средното образование, както и инвестиции в инфраструктура.

В актуализираната средносрочна бюджетна прогноза по отношение на минималната работна заплата (МРЗ) е предвидено: увеличаване на нейния размер от 1 януари 2016 г. на 420 лв., от 1 януари 2017 г. на 460 лв. и запазването му за 2018 г. на нивото от 2017 година. Това повишаване цели постигането на номинален ръст на възнагражденията на най-ниско-доходните групи на пазара на труда и ще способства за постигането на социална кохезия и създаването на равни възможности за пълноценен социален и продуктивен живот за всички социални групи от населението.

В системата на средното образование е предвидено увеличение на стандартите за финансиране на дейностите по образованието, с което се създава възможност за увеличение на заплатите на педагогическия и непедагогическия персонал в системата, а в системата на труда и социалната политика е предвидено увеличение на средствата за персонал за 2016 г. с оглед запазване на административния капацитет и нормалното функциониране на административни структури към министъра на труда и социалната политика, предоставящи услуги в областта на социално подпомагане, заетостта и трудовите отношения.

Политиката в областта на здравеопазването ще продължи да бъде насочена към ефективно функциониране на системата, усъвършенстване на нормативната уредба по отношение на здравното осигуряване, болничната помощ, лекарствената политика и електронното здравеопазване. Основният акцент на политиката в областта на здравеопазването през 2016 г. ще бъде подобряването на функционирането на системата на база приетите промени в Закона за здравното осигуряване и в Закона за лечебните заведения.

Пенсионната политика предвижда от 2017 г. вместо осъвременяване на пенсиите, от 1 юли да се извършва преизчисляване на всички пенсии за трудова дейност с по-голяма тежест на една година осигурителен стаж, като увеличението ще бъде с процент равен или по-голям от процента, определен по чл. 100 на КСО. Със същите проценти се предвижда да се увеличават и размерите на социалната пенсия за старост и минималната пенсия за осигурителен стаж и възраст.

За периода 2016-2018 г. процентите на увеличение на размерите на пенсиите от 1 юли всяка година са съответно:

- 2016 г. – 2,5 % от осъвременяването по чл. 100 от КСО;

- 2017 г. – 2,7 % при увеличение на тежестта на всяка година осигурителен стаж от 1,1 на 1,130;

- 2018 г. – 2,8 % при увеличение на тежестта на всяка година осигурителен стаж от 1,130 на 1,161.

В подкрепа на икономическото и социално развитие на страната е ефективното усвояване на европейските фондове, чрез които да се ускори процесът на реална конвергенция на българската икономика към средните нива на ЕС, да се постигне и устойчив икономически растеж, по-висока заетост, социално включване и териториално сближаване, както и изграждане на конкурентоспособна и иновативна икономика.

Регионалното развитие и благоустройството, както и развитието на транспортната инфраструктура на страната са сред ключовите приоритети на правителството и през периода 2016-2018 г. Реализирането на тези политики предполага водещо място на инвестициите в инфраструктура, като финансирането ще се осъществява както с национални средства, така и с подкрепата на оперативните програми и изпълнение на мерки, насочени към икономическо, социално и териториално сближаване.

Въз основа на допусканията и прогнозното нетно дългово финансиране за периода 2016-2018 г. съотношението държавен дълг към прогнозния БВП се очаква да възлезе на около 28,9 % към края на периода. Основна предпоставка за нарастване на държавния дълг е потребността от осигуряване на средства за рефинансиране на дълга в обращение, финансиране на бюджетните дефицити и поддържане нивото на фискалния резерв като антицикличен механизъм за посрещане на текущи ликвидни дисбаланси.

Целите на политиката в областта на качеството на публичните финанси са насочени към повишаване на ефективността при управление на публичните финанси чрез реализиране на бюджетния процес съобразно Закона за публичните финанси, придържане към фискалните правила и ограничения и постоянното наблюдение на въздействието на бюджетното законодателство и неговото усъвършенстване, както и прилагане на добрите бюджетни практики.

Политиките в бюджета по отношение на общините са насочени към разширяване на възможностите за тяхното устойчиво и балансирано развитие, повишаване ефективността на местните власти и подобряване на качеството и обхвата на дейностите на местно равнище. Сред приоритетите в работата са подобряване механизмите за разпределение на изравнителната субсидия и на целевата субсидия за капиталови разходи. Продължава диалогът с представителите на местната власт както по отношение усвояването на европейските средства, така и по всички актуални въпроси, свързани с местните общности.

С настоящата актуализирана прогноза за периода 2016-2018 г. е ревизирана оценката на програмата за 2015 г., като необходимостта от промени в рамката по държавния бюджет и по КФП за 2015 г. произтича основно от нарасналите очаквания за усвояване на средствата по програмите на Европейския съюз за програмния период 2007-2013 г. и от прогнозираното значително преизпълнение на приходите по държавния бюджет. Най-значителен допълнителен натиск върху разходите оказва по-високото усвояване на средствата от ЕС в резултат на приключването на програмния период 2007-2013 г., както и други допълнителни разходи по самостоятелните бюджети, включени в КФП, в т.ч. и за сметка на

наличности. Отчетени са и предизвикателствата, свързани с невъзможността от рязко свиване на разходите за персонал в някои сектори, в т.ч. и възникналите в резултат на оптимизацията на персонала непредвидени разходи за обезщетения и редуциране на неефективни разходи в секторите, предоставящи публични услуги. В резултат на това се очаква дефицитът по КФП на касова основа за 2015 г. да достигне до 3,3 % от БВП, но дефицитът на начислена основа ще бъде под 3 % от БВП, с което не се нарушават Маастрихтските критерии по отношение на нивото на бюджетния дефицит.